

Jenna-Riina Taskinen

# VÄKIVALLAN KEHYSTÄMÄ TODELLISUUS

Rikollisen käyttäytymisen representaatiot nuorten käyttämissä sosiaalisissa  
medioissa

# TIIVISTELMÄ

Jenna-Riina Taskinen: Väkivallan kehystämä todellisuus: Rikollisen käyttäytymisen representaatiot nuorten käyttämissä sosiaalisissa medioissa  
Kandidaatintutkielma  
Tampereen yliopisto  
Sosiaaliryön tutkinto-ohjelma, Yhteiskuntatieteiden tiedekunta  
Huhtikuu 2024

---

Nuorten väkivaltarikollisuus on ollut kasvussa viime vuosina. Nuorten tekemien rikosten piirteissä on havaittavissa uudenlaisia ominaisuuksia, kuten nöyryyttäminen ja tekojen kuvaaminen. Digitalisaation ja sosiaalisen median rajattomuuden seurauksena on syntynyt uudenlaisia alustoja harjoittaa rikollisuutta ja väkivaltaa. Teknologiavälitteinen väkivalta on vakava maailmanlaajuinen ongelma. Representaatioita tutkimalla tunnistetaan rikollisuuden ja väkivallan muodot ja, kun nämä ovat tunnistettu, voidaan ehkäistä väkivallan jatkumoa ja jopa henkeä uhkaavia rikoksia.

Tutkielmani tarkoitus on selvittää, millaisia rikollisen käyttäytymisen representaatioita nuorten käyttämissä sosiaalisissa medioissa luodaan. Tutkielmani aineisto koostuu 12 tieteellisestä vertaisarvioidusta artikkelista, jotka käsittelevät rikollista käyttäytymistä sosiaalisissa medioissa. Tutkielma on toteutettu kirjallisuuskatsauksena, ja aineisto on analysoitu teemoittelun menetelmää hyödyntäen.

Analyysin tuloksena selvisi, että nuorten käyttämissä sosiaalisissa medioissa rikollista käyttäytymistä esiintyy rikollisen elämäntavan representointeina eli visuaalisina esityksinä. Sosiaalisissa medioissa rakennetaan rikollista identiteettiä yksilöllisten ja yhteisöllisten esitysten kautta. Verkkoalustoilla väkivaltaisuuksia tuodaan ilmi visuaalisia elementtejä hyödyntäen. Visuaaliset elementit keskittyvät kuvaamaan rikollista käyttäytymistä kuvien ja videoiden avulla. Alustoilta on löydettävissä kuvia ja videoita teräseistä sekä esityksiä eri toimijoiden toteuttamista puukotuksista ja ampumavälikohtauksista. Sosiaalisissa medioissa esiintyy kuvavälitteistä seksuaalista hyväksikäyttöä sekä laittomien seksuaalissävyytteisten kuvien jakamista. Alustoilla nuoria seksuaalisesti hyväksikäytetään ja häiritään sekä altistetaan tuntemattomien ihmisten alastomuudelle. Sosiaalisten medioiden alustoilla esiintyy laajalle yltävää ihmisarvon häpäisyä, loukkaamista ja kostoväkivaltaa. Verkkoalustoja hyödyntäen eri toimijat toteuttavat huumekauppaa sekä normalisoivat huumeidenkäyttöä. Alustoilla esiintyy mainoksia huumekaupasta ja oppimateriaaleja huumeidenmyyntiin.

Rikollisen käyttäytymisen representaatioita nuorten käyttämissä sosiaalisissa medioissa luodaan laaja-alaisesti. Rikollisen käyttäytyminen on sosiaalisissa medioissa yleistä ja normalisoitunutta. Teknologiavälitteisen rikollisuuden ehkäisemiseksi tarvitaan moniammatillista yhteistyötä sekä kansainvälisten järjestöjen tukea. Tulevaisuudessa kansainvälisten ihmisoikeusjärjestöjen tulee puuttua henkilöiden mahdollisuuteen jakaa haitallista sisältöä sosiaalisten medioiden alustoille.

Avainsanat: rikollinen käyttäytyminen, sosiaalinen media, nuorisirikollisuus, nuoruus, representaatio, digitaalinen väkivalta

Tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin OriginalityCheck -ohjelmalla.

## SISÄLLYSLUETTELO

1	Johdanto	2
2	Rikollisuus ja sosiaalinen media	3
2.1	Rikollinen käyttäytyminen nuoruudessa	3
2.2	Sosiaalisen median yhteys rikollisuuteen	6
3	Representaatio	8
4	Tutkielman tavoite ja toteutus	9
4.1	Tutkimuskysymys	9
4.2	Tutkimusetiikka	10
4.3	Kirjallisuuskatsaus tutkimusmenetelmänä	11
4.4	Tutkimusaineiston keruu ja valintakriteerit	11
4.5	Aineiston kuvaus ja analyysi	12
5	Rikollisuuden representaatiot sosiaalisessa mediassa	15
5.1	Rikollisen identiteetin ja elämäntavan representointi	15
5.2	Väkivaltaisten periaatteiden rakentuminen ja validoituminen	16
5.3	Misogyyninen seksuaalinen väkivalta ja häpäisy	19
5.4	Huumekaupan glorifiointi ja normalisointi	22
6	Johtopäätökset ja pohdinta	24
6.1	Yhteenveto	24
6.2	Pohdinta	26
6.3	Tulevaisuuden suuntia	29
	Lähteet	31
	Liite 1. Yhteenveto aineisto artikkeleista	35
	Liite 2. Sosiaalisen median yhteisöpalvelut	38

# 1 JOHDANTO

Alaikäisten väkivaltarikollisuus on lisääntynyt kaupungeissa sekä taajamissa. Nuorten tekemissä rikosten piirteissä on havaittavissa uudenlaisia ominaisuuksia, kuten tekojen kuvaamista, kosto- ja nöyryytysväkivaltaa sekä mainintoja teräaseista. (Danielsson 2022, 18.) Sosiaalisen median ja digitalisaation myötä on syntynyt uudenlaisia alustoja harjoittaa rikollisuutta ja väkivaltaa (Attila & Pietiläinen 2023). Nuorten väkivaltakokemukset eivät rajoitu enää ainoastaan kasvokkain kanssakäymisiin, vaan sosiaalisen median rajattomuuden seurauksena yhä useamman nuoren väkivaltakokemukset ovat yhteydessä digitaalisiin ympäristöihin (Laine ym. 2021). Digitaalisissa ympäristöissä esiintyvää rikollista käyttäytymistä ei tunnisteta vielä kunnolla, jolloin teknologiavälitteiseen rikollisuuteen on ollut haasteellista puuttua (Husso 2023). Ilmiötä on tärkeä tutkia, jotta pystytään ehkäisemään väkivallan jatkumo.

Yleinen uutismedia rakentuu huolipuheelle väkivaltaisista nuorista sekä sosiaalisen median haitallisista vaikutuksista nuorten tasapainoiselle kasvulle ja kehitykselle (Portman 2024). Jatkuvan uutisoinnin johdosta ei ole tavatonta, että ihmiset ajautuvat perspektiiviharhaan, jonka myötä tietyt ilmiöt muokkautuvat todellisuutta suurempina (Pirkola 2024). Polarisaation ja väkivaltarikollisuuden uudenlaisten piirteiden ilmenemisen seurauksena on selvää, että nuoret, jotka rikoksiin syyllistyvät, tekevät aiempaa väkivaltaisempia ja nöyryyttävämpiä rikoksia kuin koskaan aiemmin. Rikokset kuvataan sosiaalisiin medioihin, jolloin väkivaltaisten kuvausten jatkuvan läsnäolon seurauksesta ilmiö koskettaa myös nuoria, jotka eivät ole olleet rikollisten tekojen takana. Samaan aikaan on ollut pitkään esillä merkkejä rikollisuuden ja väkivallan ihanoinnista. (Pekkarinen 2024.)

Tarkastelen tutkielmassani, millaisia rikollisen käyttäytymisen representaatioita nuorten käyttämissä sosiaalisissa medioissa luodaan. Representaatiolla tarkoitetaan tilaa, objektiä tai ominaisuutta, joka viittaa johonkin itsensä ulkopuoliseen (Hall 1997, 28). Representaatioita voidaan ajatella tapahtumina, joissa ihmisiin, kuviin tai objekteihin yhdistetään tietynlaisia merkityksiä sekä samanaikaisesti annetaan merkityksiä ympäröivälle maailmalle ja sen sosiaalisille suhteille. Representaatiot itsessään rakentavat ja uusintavat merkityksiä sekä käsityksiä, jolloin ne eivät ainoastaan heijasta todellisuutta, vaan merkityksiä tuotetaan yhteistoiminnassa muiden toimijoiden kanssa (Heiskala 1995, 281–282; Lehtonen 1995, 46). Representaatioita tutkimalla

tunnistetaan rikollisuuden ja väkivallan muodot, kun nämä ovat tunnistettu voidaan ehkäistä väkivallan jatkumo ja henkeä uhkaavat rikokset.

Haluan tuoda ilmi, että tutkielmani aineistot ja tulokset sisältävät halventavia, häpäiseviä ja ihmisarvoa loukkaavia termejä, joita en tutkielman tekijänä hyväksy.

Tutkielma on jaettu kuuteen päälukuun. Alkuun avaan tutkielman teoriataustaa ja keskeisimpiä käsitteitä, jonka jälkeen kuvailen tutkielman teoreettisanalyttiset lähtökohdat representaatio käsitteen avulla. Tutkielman toteutusosiossa syvennyn kirjallisuuskatsauksen keinoin valitsemani aineiston piirteisiin. Tämän jälkeen on luvassa tulososio, jonka olen jakanut neljään pääteemaan. Tulososiossa ilmenee tiettyjä sosiaalisen median alustoja, joiden käyttötavan sekä määritelmän lukija löytää taulukosta kaksi, taulukko on sijoitettu tutkielman loppuun kohtaan liitteet. Tutkielman loppupuolella esittelen, millaisiin johtopäätöksiin olen tullut ja kerron omia havaintojani aiheesta ja mihin tulevaisuudessa olisi syytä kiinnittää huomiota sekä mitkä olisivat merkittäviä tutkimushankkeita.

## 2 RIKOLLISUUS JA SOSIAALINEN MEDIA

### 2.1 Rikollinen käyttäytyminen nuoruudessa

Rikoslain (39/1889) mukaan rikos on laissa rangaistavaksi säädetty teko tai laiminlyönti. Rikoksiksi katsotaan teot, joista aiheutuu haittaa yhteiskunnalle sekä sen jäsenille. Rikolliseen käyttäytymiseen johtavia syitä voidaan selittää monien tekijöiden kautta. Rikollista käyttäytymistä pyritään selittämään yhteiskunnan rakenteilla ja kulttuurilla sekä yksilön persoonallisuuden piirteillä, lapsuuden kokemuksilla ja lähiyhteisöillä. (Honkatukia & Kivivuori 2006, 345.)

Kriminologisessa tutkimuksessa on kehitetty erilaisia teorioita selittämään rikollisuutta. Teorioissa huomioidaan yksilölliset ominaisuudet ja ympäristön vaikutukset. *Sosiaalisen paineen teorian* mukaan köyhyys, eriarvoisuus ja huonompi sosioekonominen asema lisäävät rikosalttiutta yksilötason turhautumisen seurauksena (Kivivuori 2013, 186; Aaltonen 2010). *Kontrolli- ja valikoitumisteorian* mukaan ympäristön heikko sosiaalinen kontrolli sekä yksilön heikko itsekontrolli johtavat rikolliseen käyttäytymiseen. Teorioiden perusteella yksilöt hakeutuvat

myös itse ympäristöihin, jotka tukevat tai vahvistavat heidän yksilöllisiä alttiustekijöitensä. (Kivivuori 2013, 186.) Eri oppimisteorioiden mukaan rikollista käyttäytymistä voidaan oppia niin ryhmässä kuin sosiaalisissa tilanteissa. Tällöin rikollisuus on opittu tapa, joka on muovautunut ryhmässä olevien arvojen ja rikollisen käyttäytymisen tuoman arvostuksen seurauksena tietyssä yhteisössä. (Kivivuori ym. 2018, 172–173.) *Leimaantumisteoriassa* keskitytään siihen, kuinka rikokseen syyllistynyt henkilö saa rikollisen leiman, jolloin yksilön käsitys itsestään muovautuu ympäristön kautta. Tällöin yksilö suhtautuu itseensä rikollisena sosiaalisen torjunnan ja identiteetti muutoksen kautta. Rikosalttiin henkilön tehdessä rikoksia vain silloin, kun hän löytää sopivan kohteen tai uhrin valvomattomissa olevissa olosuhteissa, selitetään *rutiinotoimintojen teorialla*. Tällaisissa tilanteissa on kyse yksilöiden rationaalisuudesta. Henkilö tekee rikoksia, vain silloin kun se on tarpeeksi kannattavaa. (Kivivuori 2013, 284–309.)

Perinteinen rikoskäyttäytyminen on läpi historian ollut yhteydessä nuoreen ikään (Loeber ym. 2015). Nuori rikoksen tekijän on henkilö, joka on rangaistavan teon tehdessään ollut vähintään viisitoista vuotta, mutta ei vielä kahtakymmentä vuotta täyttänyt henkilö (rikoslaki 39/1889). Nuoruuteen liitetään erityisesti tietyntyyppiset rikokset, kuten pahoinpitely, ryöstö- ja väkivaltarikollisuus. Monien rikoskäyttäytyminen sijoittuu ainoastaan nuoruusvuosiin. (Kaakinen & Näsi 2021.) Rikokseen syyllistyminen nuoruusiällä on riski nuorelle itselleen ja hänen läheisilleen. Tällöin nuori on vaarassa joutua rikos- ja syrjäytymiskierteeseen, mikäli asiaan ei puututa tarpeeksi ajoissa. (Honkatukia & Kivivuori 2006, 1.) Aiemmin nuoruusiän rikoskäyttäytymistä on pidetty tavanomaisena vaiheena nuoren kasvu- ja sosiaalistumisprosessissa (Rikander ym. 2023, 4).

Nuorisrikollisuuden taustalla on usein ylisukupolvista huono-osaisuutta, kasvuolosuhteiden turvattomuutta, köyhyyttä, sosiaalista irrallisuutta yhteisöistä, sosiaalisia ongelmia, syrjäytyneisyyttä ja ryhmäkäyttäytymistä (Pekkarinen 2015, 163–168). Mikään näistä yksittäisistä tekijöistä ei selitä nuoren rikolliseen kehitykseen vaikuttavia syitä. Tärkeämpää on tarkastella samanaikaisesti esimerkiksi nuoren perheen rakennetta sekä sosioekonomiseen tilanteeseen liittyviä tekijöitä. Tyypillisesti nuoren väkivaltaiseen käytökseen liittyy mielenterveys- ja päihdeongelmia sekä useita sosiaalisia ongelmia ja leimaamiskokemuksia. (Rikander ym. 2023, 5–7.)

Nuoruutta itsessään voidaan pitää myös alttiustekijänä rikolliselle käyttäytymiselle (Portman 2024; Hermanson & Sajaniemi 2018). Varhaisen kasvu ympäristön riskitekijät vaikuttavat nuor-

ten rikoskäyttäytymiseen. Näitä riskitekijöitä ovat esimerkiksi vanhempien mielenterveysongelmat, päihteidenkäyttö ja rikollisuus. Tällöin vanhempi ei jaksaa tukea lapsensa kehitystä systemaattisilla kasvatustekniikoilla. Nuoruuden kehitysvaiheet sekä fysiologiset, että psykologiset muutokset tekevät nuoresta alttiimpia rikolliselle toiminnalle. Nuoret ovat alttiista toimimaan hetken mielialojen heikkenemisen ollessa vielä kypsyttämättä. Tällöin myös kyky arvioida tekojen seurauksia heikentyy (Rikander ym. 2023, 5). Nuorten aivot ovat erityisen herkkiä viesteille sosiaalisesta torjunnasta sekä hakemaan sosiaalista hyväksyntää sosiaalisista suhteistaan (Portman 2024).

Nuorten tekemille rikoksille on tyypillistä teon ryhmäluonne. Nuorisoryhmien ja katujengien välinen ero ei ole täysin selkeä. Nuorisoryhmän toteuttaessa yhdessä rikoksia muttei kuitenkaan täyttäessä varsinaista katujengien määritelmää, voidaan nämä hahmottaa toistensa jatkumoina. (Rikander ym. 2023, 10). Euroopan rikosentorjuntakomissio (2022, 14–16) määrittelee katujengin ryhmäksi, johon kuuluu vähintään kolme henkilöä. Ryhmä voi korostaa jäsenyyttään tietyin tunnusmerkein, kuten nimellä, logolla sekä tatuoinneilla. Tunnukselliset ovat silti enemmän katujengin ominaisuuksia kuvaavia kuin ryhmää määrittäviä tekijöitä. Katujengin jäsenet ovat nuoria aikuisia ja teini-ikäisiä. Katujengin toiminnan on oltava katuorientaation mukaista eli jatkuvaa ja pitkäaikaista. Katujengin jäsenet eivät pidä toimintaansa piilossa, vaan he toimivat näkyvästi kaduilla ja asuinympäristöissä, toiminnan tarkoituksena aiheuttaa yleistä pelkoa ulkopuolisissa.

Vuoden 2015 jälkeen alaikäisten rikosepäilyt ovat kasvaneet merkittävästi (Danielsson 2022, 18.) Muutokset pahoinpitelyrikollisuuden ilmoitusvelvollisuudesta, syyteoikeudesta ja virallisista kontrollitoimista ovat voineet olla vaikuttamassa tilastolliseen nuorisoriikollisuuden kasvuun. Esimerkiksi vuonna 2022 lastensuojelulakia uudistettiin. Viranomaisilla, kuten kouluilla on muutoksen seurauksena velvollisuus ilmoittaa omalle hyvinvointialueelle, jos lapsi vaarantaa itseään omalla käytöksellään tai viranomaiset havaitsevat, että lapsen hoidon tarpeeseen tulee puuttua (lastensuojelulaki 417/2007). Ilmoitusvelvollisuus on lisännyt huomattavasti tietoon tulleita rikosilmoituksia. Rikollisuuden tosiasiallinen määrä on saattanut siis pysyä muuttumattomana, mutta kyseisten muutosten seurauksena on mahdollista, että tilastoitu rikollisuus on kasvanut tämän seurauksesta. Viimevuosina rikosoikeudellisesti tuomittavien rikosten määritelmät ovat myös laajentuneet ja useampi teko on kriminalisoitu rikoslaisissa. (Kivivuori ym. 2018, 20.) Merkit yhteiskunnallisesta polarisaatiosta ovat kuitenkin huolestuttavia (Rikander ym. 2023,1). Rikanderin ja kumppaneiden (2023,1) mukaan nuoret, joilla on aiemmin mennyt

huonosti, menee tällä hetkellä aiempaa huonommin monella eri elämän osa-alueella. Kyseisen marginaaliryhmän jäsenet syyllistyvät rikoksiin aiempaa enemmän.

## 2.2 Sosiaalisen median yhteys rikollisuuteen

Elämämme perustuu useille teknologisille järjestelmille, jotka olemme ottaneet omaksemme (Kuutti 2021, 120–134). Internet on nykyään kattava osa ihmisten arkea, erityisesti nuorten ja nuorten aikuisten. Marc Prensky loi vuonna 2001 ilmiöstä käsitteen diginatiivi. Hän viittaa tällä sukupolveen, joka on syntynyt 1980-luvun jälkeen suoraan mahdollisuuteen käyttää teknologiaa. Termi on vakiintunut viitattaessa nuoriin, jotka ovat kasvaneet teknologiseen maailmaan. (Prensky 2001.)

Nuorten yksi suosituimmista tavoista käyttää internetiä on sosiaalisen median alustojen kulutus. Sosiaalisella medialla tarkoitetaan Web 2.0 -teknologiaa tarjoavia palveluita, joissa käyttäjät saavat itse tuottaa, jakaa ja muokata verkkosisältöjä toisten käyttäjien kanssa. Sosiaalista mediaa pidetään yläkäsitteenä, jonka alle asettuu lukuisia muita palveluita ja niiden käyttötapoja. (Tanner ym. 2020, 11.) 19,2-vuotias keskivertonuori käyttää internetiä 35–42 tuntia viikossa, joista sosiaalisen median palveluita käytetään noin 15–20 tuntia viikossa. Suomalaisten nuorten suosituimmat sosiaalisen median palvelut ovat Instagram, Youtube, WhatsApp, Spotify, TikTok, Snapchat, Facebook, Discord, Pinterest, Jodel ja Steam. (Weissenfelt & Nisula 2022.)

Digitalisoitunutta yhteiskuntaa voidaan tarkastella sosioteknisen näkökulman kautta, jolloin tarkastelun kohteena ovat yksilö, yhteisö ja teknologian muodostama systeeminen kokonaisuus. Tämän seurauksena pystytään ymmärtämään teknologian vaikutuksia yksilöiden elämään. (Kuutti 2021, 120–134.) Sosiaalinen media on muuttanut ihmisten välistä sosiaalista vuorovaikutusta. Kynnys vuorovaikuttamiseen on madaltunut ja päivittäisten vuorovaikutusten määrä on lisääntynyt. Ystävyyssuhteiden luominen ja yhteydenpito ystäviin on helpottunut ihmisten välillä. Ihmiset pystyvät olemaan vuorovaikutuksessa sellaisiin ihmisiin, joita he eivät olisi muuten kohdanneet elämässään. Ihmiset, joilla on haasteita kasvokkaisissa sosiaalisessa tilanteessa pystyvät sosiaalisen median kautta olemaan matalammalla kynnyksellä vuorovaikutuksessa toisiin ihmisiin. (Hietajärvi & Matikainen 2021, 43.) Sosiaalinen media on tuonut mukanaan myös erilaisia sosiaalisia paineita ja odotuksia kanssaihmisistä ja itsestä. Sosiaaliset paineet ja odotukset liittyvät esimerkiksi tunteeseen, että on jatkuvasti pakko olla saatavilla sekä

saadut kommentit ja tykkäykset ovat alkaneet määrittää henkilön itseisarvoa. Sosiaalinen media on synnyttänyt uudenlaisia vertaiskäyttäytymisen muotoja, joita ovat esimerkiksi videohaastet, vuorovaikutussuhteiden määrällinen laskeminen ja niiden arvottaminen. (Hietajärvi & Matikainen 2021, 43.)

Mitä enemmän nuori käyttää sosiaalisen median eri palveluita ja sivustoja, sitä todennäköisempää on, että hän altistuu epämiellyttävälle materiaalille ja epäedullisille kohtaamisille. Sosiaalisissa medioissa paljon aikaa viettävä nuori voi menettää todellisuuden tajunsa siitä, mitä häneltä odotetaan ja mikä on totta. Nuoret eivät vielä pysty suhtautumaan saamansa informaatioon ja materiaaleihin samalla tavalla kriittisesti kuin aikuiset. Sosiaalisen median sisältäessä lukuisia palveluita, joissa on käyttäjiä ympäri maailmaa ja, ikärakenteen ollessa laaja, on selkeää, ettei kehitystasot ja vuorovaikutusten laatu kohtaa eri ihmisten välillä. (Andell & Ylenius-Lehtonen 2024, 23.)

Erilaisissa palveluissa jaetaan matalalla kynnyksellä hyvin erilaisia toisistaan poikkeavia materiaaleja. Materiaali voi vaihdella hauskoista pelivideoista ja meemeistä lasten raiskaamiseen tai terroristien tuottamiin teloitusvideoihin. Raakaa väkivaltaa sisältävä materiaali järkyttää lähtökohtaisesti aikuisiakin, saati sitten nuoria, joille tämän kaltainen materiaali on äärimmäisen vaarallista. Tämän vuoksi on tärkeää tarkastella kenen lähtökohdista sosiotekninen näkökulma rakentuu. Kun materiaalin katsoja on nuori, sisältö voi olla erityisen haitallista hänen mielenterveydelleen ja kehitykselleen. (Andell & Ylenius-Lehtonen 2024, 23.)

Äärimmäisen haitallisille materiaaleille ja vuorovaikutussuhteille altistumista kutsutaan myös digitaaliseksi väkivallaksi tai teknologiavälitteiseksi väkivallaksi. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (2022) mukaan digitaalinen väkivalta on väkivaltaa, jossa toista ihmistä loukataan, kontrolloidaan, tarkkaillaan tai vahingoitetaan tieto- ja viestintäteknologian välityksellä. Nuoriin kohdistuva rikollisuus ja digitaalinen väkivalta voi olla esimerkiksi yhdistelmä seksuaalisen ja taloudellisen hyödyn tavoittelua (Andell & Ylenius-Lehtonen 2024, 25). Sosiaalisissa medioissa tapahtuva väkivalta on hyvin haavoittavaa, koska teknologiavälitteinen väkivalta ei ole riippuvainen ajasta eikä paikasta. Sosiaalisissa medioissa toteutettu väkivalta mahdollistaa sattuttamisen monipuolisemmin sekä tehokkaammin kuin kasvokkain toteutettu väkivalta. (Hakkarainen 2019, 13–14.) Digitaalinen väkivalta on vakava maailmanlaajuinen ongelma, jonka seuraukset ulottuvat pitkälle sitä kokeneille ja todistaneille henkilöille. Digitaaliseen väkival-

taan puuttuminen on noussut kansainvälisten järjestöjen kuten EU:n ja YK:n yhdeksi keskeisimmäksi edistämisen kohteeksi. Ilmiötä pyritään seuraamaan sekä kehittämään ja löytämään ongelmaan kansallisia ja kansainvälisiä ratkaisuja. (Attila & Pietiläinen 2023.)

### 3 REPRESENTAATIO

Representaatiolla tarkoitetaan näkökulmasta riippuen hieman eri asioita (Hall 1997, 28). Yleisesti ymmärrettyinä representaatiolla tarkoitetaan tilaa, objektia tai ominaisuutta, joka viittaa johonkin itsensä ulkopuoliseen (Knuutila & Lehtinen 2010, 11). Tässä tutkielmassa representaatio ymmärretään kulttuurin jäsenten tuottamiksi kuvauksiksi ja esityksiksi, jotka eivät toista kuvaustaan, vaan rakentavat sitä koskevaa todellisuutta. (esim. Knuutila & Lehtinen 2010, 11; Seppänen 2005, 82). Tällöin sosiaalisissa medioissa olevat yksilöt ja ryhmät tuottavat todellisuutta rikollisesta käyttäytymisestä tietynlaisissa rooleissa, konteksteissa sekä heitä ympäröivästä toiminnankulttuureista monimuotoisten esitysten ja viestinnän menetelmien kautta.

Representaatiot heijastavat todellisuutta aina jonkinlaisena. Kun jotain ilmiötä representoidaan ja, kun sen avulla pyritään samalla kommunikoimaan, itse representaatiota ei voi esittää millaisena tahansa. Tällöin on muodostettava ilmiö käytössä olevien konventioiden varaan, jotka muokkaavat ja rajaavat sitä, mitä voidaan kulloinkin sanoa (Lehtonen 1998, 45–46). Tämän seurauksena toimitaan kulttuurisidonnaisesti, jolloin turvaudutaan jaettuihin käsityksiin, kun halutaan kommunikoida toisten kanssa ja viestiä tunnetiloja (Hall 1997, 28).

Representaatiot itsessään rakentavat ja uusintavat merkityksiä sekä käsityksiä, jolloin ne eivät ainoastaan heijasta todellisuutta (Lehtonen 1995, 46). Merkityksiä tuotetaan yhteistoiminnassa muiden toimijoiden kanssa. Merkitysten tuottaminen tapahtuu suhteiden verkostona. (Heiskala 1995, 281–282.) Todellisuus muodostuu representaatioiden kautta eli todellisuutta merkityksellistetään representaatioprosesseissa (Venäläinen 2013, 24). Todellisuus on kuitenkin vain sosiaalinen rakennelma, joka muodostuu ja vakiintuu diskursiivisen toiston seurauksena. Representaatioita tuottamalla ja toistamalla syntyy normeja, jotka nähdään todellisuutena. Representaation avulla pystytään tekemään tuntemattomasta esityksestä havainnollistavampaa sekä tuomaan esitys yhteiskunnalliseen tietoisuuteen (Moscovici 1961).

Representaatioiden merkitysten rakentuminen kytkeytyy valtaan, mikä tekee representaatioista poliittisia. Representaatiot toimivat indikaattoreina, jotka kertovat miten yhteiskunnan valtasuhteet on tietynä historiallisena ajankohtana järjestyneet. Ilmiöille annetut merkitykset määrittelevät, mikä on luonnollista ja normaalia sekä, mitkä ovat inklusion ja ulossulkemisen kysymyksiä. (Hall 1997, 10.) Sosiaalisella medialla on paljon valtaa yhteiskunnassamme, jolloin sen representaatiot pystyvät muokkaamaan meidän todellisuuttamme, minkä näemme poikkeavuutena, minkä luonnollisena.

Mikään kulttuurinen representaatio ei kykene esittämään täydellistä kokonaiskuvaa kohteestaan (Taylor & Wills 1999, 40). Kohde ei tule koskaan kokonaan representoiduksi lopullisen tyhjentyvästi, koska psykologinen historia, kulttuurinen ja sosiaalinen konteksti antavat suuntaa sille, mikä nähdään kohteelle tunnusomaisena (esim. Hall 1997, 10; Seppänen 2005). Olennaisempaa on tarkastella, kenen lähtökohdista representaatiot on rakennettu, ketkä ovat määrittäneet esittämisen välineet ja, miten kuvauksen kohteet ovat voineet vaikuttaa omaan näkyvyyteensä (Seppänen 2005, 83). Sosiaalisen median sisällön kannalta sillä on merkitystä, ketkä ovat olleet luomassa esityksiä, millaisista näkökulmista esitykset on tuotettu ja, miten kohteena olevat henkilöt ovat pystyneet vaikuttamaan esitysten välineisiin. Representaatioiden konstruktivistiseen luonteeseen kuuluu, että ne ovat aina alttiita muutoksille. Ilmiöt eivät itsessään tarkoita mitään, vaan ihmiset luovat ilmiöille merkityksen sosiaalisen toiminnan kautta (Seppänen 2005). Aineistoissani esiintyvät kulttuurinjäsenet ovat muodostaneet rikollisen käyttäytymisen konventiot, mitä tulen tässä tutkielmassa uudelleen tuottamaan.

## 4 TUTKIELMAN TAVOITE JA TOTEUTUS

### 4.1 Tutkimuskysymys

Tutkielmani tutkimuskysymys:

*Millaisia rikollisen käyttäytymisen representaatioita nuorten käyttämissä sosiaalisissa medioissa luodaan?*

Tutkielmassani käsittelen rikollisen käyttäytymisen muotoja, jotka on sosiaalisesti rakennettu nuorten käyttämissä sosiaalisissa medioissa. Representaatioita tarkastelemalla sosiaalisissa

medioissa ilmeneviä rikollisen käyttäytymisen muotoja pystytään paremmin tunnistamaan ja, siten teknologiavälitteiseen rikollisuuteen pystytään myös puuttumaan.

Rikolliseksi käyttäytymiseksi määrittelen sellaiset teot ja kuvaukset, jotka on määritelty lain puitteissa rangaistaviksi. Representaatioiden kohdetta en ole rajannut käsittelemään vain tekijän tai uhrin positiota, koska tällöin tilanteesta ei välittyisi kokonaisvaltaista kuvaa. Aineistojeni luonteen seuraamuksena tutkimuksessa olevat uhrin positiot ilmenevät pääosin seksuaalisen väkivallan, häirinnän ja pakottamisen näkökulmasta. Tutkielmassa nuoruus on ymmärretty laajana käsitteenä, jota ei ole rajattu yksityiskohtaisemmin tiettyihin ikävuosiin.

## 4.2 Tutkimusetiikka

Tutkimukseni eettiset lähtökohdat perustuvat Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (2023) laatimiin ohjeisiin hyvästä tieteellisestä käytännöstä. Tutkimusta laatiessa huolehdin, että kirjoitan läpinäkyväksi koko tutkimusprosessin. Aineistojen valikoinnissa varmistin, että käytetyt aineistot olivat luotettavia. Luotettavuuden varmistin käyttämällä ainoastaan vertaisarvioituja tieteellisiä tutkimuksia. Osoitin tutkielmassa arvostusta sekä kunnioitusta toisia tutkijoita kohtaan merkitsemällä lähteet asianmukaisesti ja selkeästi tutkielmaani. Varmistin tutkimuksessani, että yhdenvertaisuus toteutuu kirjoittamalla kaikki yksityiskohdat esiin. Tutkimuksessani esitin avoimuutta aineistojeni rajoitteista, jotka olivat mahdollisesti vaikuttamassa tutkimukseni tuloksiin. Tutkimusta tehdessäni perustelin tekemäni valinnat tarkasti, jotta inklusion ja eksklusion kysymykset ovat nähtävillä tutkimukseni aikana. Tekemieni valintojeni avulla pyrin välttämään mahdolliset epäselvyydet.

Tutkimusaiheeni valikoitumiseen oli vaikuttamassa oma arvomaailmani tutkijana ja sosiaalityön opiskelijana. Tiedostin kyseiset lähtökohdat, joten pyrin suhtautumaan tutkimukseen mahdollisimman objektiivisesti. Objektiivisuus näkyi erityisesti tulosten läpinäkyvydessä. Tutkimukseni tulokset sisältävät raakoja ja loukkaavia rikolliseen käyttäytymiseen liittyviä representaatioita sosiaalisissa medioissa. Kyseiset representaatiot sosiaalisissa medioissa ovat hyvin haitallisia yksilöille, joten kiinnitin erityistä huomiota, miten toin ilmiön esiin tutkimuksessani. Kirjoittaessani uhrin ja tekijän positioista kuvasin tapahtumat sensitiivisesti sekä kunnioitin yksilöiden traumaattisia kokemuksia ja yksityisyyttä. Tutkimukseni kohdistui marginalisoituihin haavoittuvaisessa asemassa oleviin nuoriin, jolloin

tulosten kannalta on erityisen merkityksellistä, ettei rikollisuuden ilmi tuomisesta aiheudu heille enempää kärsimystä.

### 4.3 Kirjallisuuskatsaus tutkimusmenetelmänä

Kandidaatin tutkielmani tutkimusmenetelmänä käytän laadullista kirjallisuuskatsausta. Laadullinen kirjallisuuskatsaus toteutetaan perehtymällä alkuperäisiin tutkimuksiin valikoidusta aihepiiristä. Tutkimusten keruu vaihe asettuu tärkeimmäksi vaiheeksi koska aiemmat tutkimukset ovat keskeisimmässä osassa luomassa kirjallisuuskatsauksen runkoa. (Kallio 2006, 18–20.) Tutkimusten keruun jälkeen valikoitujen tutkimusten sisältämä olennainen tieto tiivistetään ja näiden avulla luodaan kirjallisuuskatsauksen johtopäätökset. Tulokset vastaavat tutkimuksessa ennalta asetettuihin tutkimuskysymyksiin. Menetelmää hyödyntäen luodaan kriittisesti tarkasteltu kokonaiskuva aihepiiristä, jonka avulla luodaan uutta tietoa aiheesta. Kirjallisuuskatsauksen menetelmässä yhdistyy aineistonhakuprosessi, aineiston valikointi, kriittinen ajattelu, analysointi sekä tietopohjan yhdistäminen uuden tiedon tuottamiseksi. (Vilkkä 2023.)

### 4.4 Tutkimusaineiston keruu ja valintakriteerit

Aineistojen keruun aloitin etsimällä Tampereen kirjaston tietokanta Andorista vertaisarvioituja tutkimuksia käyttämällä hakusanoina esimerkiksi: *"sosiaalinen media", Snapchat, nuori, katujengi, rikollisuus ja väkivalta*. Yritin löytää aineistoja myös käyttämällä suomenkielisiä hakulausekkeita kuten: *("sosiaalinen media" OR TikTok OR Snapchat OR Instagram OR Facebook OR media OR sovellu\*) AND (nuor\* OR "katujengi" OR jengi\* OR las\* OR "EUROGANG" OR "laps\*") AND (rikoll\* OR väkivalta\* OR pahoinpitely\*)*. Suomenkielinen aineisto oli tässä kohtaa kuitenkin hyvin vähäistä, joten aloin hakemaan aineistoja englanniksi ProQuest Social Services Abstractista, EBSCOhostista, Andorista sekä Google Scholarista. Näissä tietokannoissa hakulausekkeena toimi: *("social network" OR "social media" OR TikTok OR Snapchat OR Instagram OR "digital media" OR trend\*) AND (crime\* OR criminal\* OR violen\* OR assault OR "crime rate") AND ("young offender\*" OR "juvenile delinquency" OR roadman) AND (repre\* OR discourse OR attitude)* .

Tampereen yliopistolla järjestetään erillinen tiedonhaun koulutus osana kandidaatintutkielmaa, johon osallistuin. Tämän lisäksi ilmoittauduin tukipajaan, jossa kirjaston työntekijän neuvolla

pyrimme löytämään aineistoja tutkimusaiheeseeni. Aineistoja ei kuitenkaan löytynyt, koska aiheesta ei ollut tehty aikaisemmin tutkimuksia. Löysin joitain aineistoja, mutta nämä eivät kuitenkaan vastanneet aiempaan tutkimuskysymykseeni, joten päätin vaihtaa tutkimukseni aihetta sekä kysymystä. Tällöin palasin alkuun ja aloin etsimään aineistoja samoista tietokannoista samoilla hakusanoilla kuin aiemmin, mutta perehdyin aineistoihin uudesta näkökulmasta. Perusteellisen tarkastelun tuloksena aineistokseni valikoitui yhdeksän kansainvälistä tutkimusta ja yksi kotimainen. Aineistoni kasvoi vielä myöhemmin kahdella kotimaisella tutkimuksella osallistuessani Tampereen yliopiston järjestämille väkivaltatyönmessuille. Väkivaltatyönmessujen innoittamana lisäsin kaksi suomalaista tutkimusta jälkikäteen kirjallisuuskatsaukseeni.

*Taulukko 1. Sisäänoton ja ulossulun kriteerit*

Sisäänottokriteerit	Ulossulkukriteerit
Vertaisarvioitu	Vertaisarvioimaton
Julkaistu 2010-luvun jälkeen	Julkaistu ennen vuotta 2010
Näkökulmana on rikollinen käyttäytyminen ja nuoruus	Näkökulmana ei ole rikollinen käyttäytyminen ja nuoruus
Rikollinen käyttäytyminen sijoittuu sosiaaliseen mediaan	Rikollinen käyttäytyminen ei sijoitu sosiaaliseen mediaan
Suomen tai englanninkielinen	Muu kuin suomen tai englanninkielinen

#### 4.5 Aineiston kuvaus ja analyysi

Aineistoni koostuu kahdestatoista vertaisarvioidusta tutkimuksesta. Näistä kolme on tuotettu Suomessa ja loput yhdeksän on tuotettu kansainvälisesti. Kansainvälisistä tutkimuksista neljässä tiedonhankinta on tehty maarajojen ylitse. Kahden kansainvälisen tutkimuksen tiedonkeruussa on huomioitu oma kohdemaaksi yksityiskohtaisemmin. Yksityiskohtaisempi ote on toteutunut kohdemaan kansalaisten haastatteluilla. Aineistoni tutkimuksista kaksi on tuotettu Britanniassa, yksi Tanskassa ja neljä Yhdysvalloissa.

Kokonaisuudessaan viisi aineistojeni tutkimuksista on laadittu hyödyntäen kvantitatiivista tutkimusmenetelmää, joka on perustunut sosiaalisten medioiden alustojen verkkoanalyysiin tai

verkkokyselyihin. Verkkoanalyysissä tutkijat ovat seuranneet ja luokitelleet sosiaalisen median alustojen sisältöjä. Analyysi on tapahtunut esimerkiksi tulkitsemalla sosiaaliseen mediaan ladattujen sisältöjen MSV-arvoa. Aineistoon valikoituneista tutkimuksista yksi on tuotettu kvalitatiivista tutkimusmenetelmää hyödyntäen. Kvalitatiiviseen tutkimukseen on haastateltu nuoria, jotka asuvat väkivaltaisissa ympäristöissä ja pyritty selvittämään heidän osallisuuttaan sosiaalisissa medioissa. Kuusi muuta aineistoni tutkimusta pohjautuu Mixed Methods menetelmään. Tutkimuksissa on hyödynnetty sosiaalisten medioiden alustojen sisällönanalyysia sekä osana tutkimuksia on haastateltu nuoria, jotka ovat osallisena rikollisessa toiminnassa.

Sosiaalinen media ja niitä koskevat aiemmat tutkimukset ovat kansainvälisiä ja nimenomaan kansainvälisyyden ansiosta tutkielmani tuottaa kokonaisvaltaista kuvaa rikollisen käyttäytymisen representaatioista sosiaalisessa mediassa. Huomioitavaa on kuitenkin tutkielmassani esiintyvien tutkimusten kohdemaiden erilaiset lainsäädännöt sekä sosiaalisten medioiden verkkoalustojen tietosuojasetukset. Verkkoalustojen tietosuojan seurauksena tiedonsaanti valikoituihin tutkimuksiin on rajoittunut ainoastaan julkisiin verkkoyhteyksiin, jolloin yksilökohtaisia tietoja rikollisista toimista verkossa ei ole pystytty analysoimaan aineistoissa.

Aineiston analyysivaiheen toteutin temaattista menetelmää hyödyntäen. Teemoittelussa aineistosta etsitään tutkimusongelman kannalta merkityksellisimmät asiakokonaisuudet ja usein esiintyvimmät piirteet. Teemat syntyvät näin ollen analyysin tuloksena eivätkä perustu ennalta määrättyihin lohkoihin. (Tuomi & Sarajärvi 2018.) Teemat voivat olla myös osittain päällekkäisiä sekä sivuuttaa toisiaan. Analysoidessa aineistoja pääteemat nousevat kuitenkin kannattaviksi aiheiksi koko tutkimuksen ajan. (Tarvainen 2021, 336.) Aloitin analysoinnin perehtymällä huolellisesti valikoituun aineistoon. Luin ja tein kattavia muistiinpanoja sekä käsitekarttoja jokaisesta artikkelista. Luin muistiinpanoja läpi useita kertoja. Tämän jälkeen loin Power-Pointin, johon kirjasin kaikki havainnot. Powerpointissa aloin yhdistelemään samankaltaisia kuvauksia samalle aukeamalle. Jaottelua tehdessäni havaitsin, kuinka useat aiheet olivat päällekkäisiä ja tarvitsivat toinen toistaan, jotta kokonaiskuva rikollisesta käyttäytymisestä rakentuu.

Päädyin jakamaan aineistoni neljään eri pääteemaan, joissa rikollisen käyttäytymisen kuvaukset rakentuvat ymmärrettävästi. Ensimmäiseksi pääteemaksi valikoitui rikollisen identiteetin ja elämäntavan representointi. Tämä pääteema toimii suurempana ymmärryksenä rikolliseen käyt-

täytymiseen liittyvistä representaatioista, joita sosiaalisissa medioissa luodaan. Rikollisen identiteetin ja elämäntavan representointi on tällöin ikään kuin kehys muille pääteemoille, joiden sisään asettua. Toiseksi pääteemaksi valikoitui väkivaltaisten periaatteiden rakentuminen ja validoituminen, joka sivuaa kaikkia teemoja, mutta ei kuitenkaan asetu yksityiskohtaisemmin tiettyyn kategoriaan. Tässä teemassa toiminta rakentuu väkivallalle ja väkivaltaisuutta pidetään odotuksena kaikelle toimijuudelle. Kolmas pääteema on misogyyminen seksuaalinen väkivalta ja häpäisy. Misogyyminen seksuaalinen väkivalta ja häpäisy näyttäytyi aiempia teemoja selkeämmin rikollisen käyttäytymisen muotona sosiaalisissa medioissa sekä ilmeni laaja-alaisesti eri alustoilla. Neljäs pääteema on huumekaupan glorifiointi ja normalisointi, missä representaatiot esiintyvät selkeästi omassa roolissaan sosiaalisissa medioissa.

*Taulukko 2. Tutkimuksen pää- ja alateemat*

<b>Rikollisen identiteetin ja elämäntavan representointi</b>	<b>Väkivaltaisten periaatteiden rakentuminen ja validoituminen</b>	<b>Misogyyminen seksuaalinen väkivalta ja häpäisy</b>	<b>Huumekaupan glorifiointi ja normalisointi</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• vaikutelmienhallinta</li> <li>• identiteetti</li> <li>• ihannoiminen</li> <li>• rekrytoiminen</li> <li>• elämäntapa</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• esitykset</li> <li>• kuvaukset</li> <li>• asema</li> <li>• identiteetti</li> <li>• odotukset</li> <li>• periaatteet</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• väkivalta ja häirintä</li> <li>• altistaminen ja loukkaaminen</li> <li>• hyväksikäyttö</li> <li>• häpäisy ja kosto</li> <li>• normalisointi</li> <li>• epäinhimillistäminen</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• ylistäminen</li> <li>• normalisointi</li> <li>• ihannoiminen</li> <li>• oppimateriaalit</li> </ul>

## 5 RIKOLLISUUDEN REPRESENTAATIO SOSIAALISESSA MEDIASSA

### 5.1 Rikollisen identiteetin ja elämäntavan representointi

Kattavin osa katujengiläisten rikollisen identiteetin rakentamisesta ja rikollisen elämäntavan representaatioista sosiaalisissa medioissa ilmenee rap-musiikkivideoissa. (Storrod & Densley 2017, 691). Rap-musiikissa olennaisimpana osana teoksessa näyttäytyy teoksen autenttisuus ja se, miten hyvin teoksen tekijä kykenee vastaamaan yleisön odotuksia rikollisuudesta eli kuinka väkivaltaiselta teoksen tekijä pystyy näyttämään yleisölleen. Rap-musiikissa ei siis niinkään määritä teoksen laatu vaan sen autenttisuus. Erityisesti katuorientoituneessa Drill-musiikissa odotukset liittyvät siihen, miten katukoodia pystytään representoimaan autenttisimmalla mahdollisella tavalla. Tämän vuoksi rap-artistit korostavat sanoituksissaan sidoksia jengeihin ja liioittelevat osallistumistaan lähiökulttuuriin. Teokset rakentuvat kuvauksille väkivaltaisuudesta ja rikollisesta toiminnasta, jolloin mahdollistetaan katsojien vaikutelmien hallinta. (Lauger & Densley 2018, 835.)

Morselli ja Hecay (2013, 161–165) tekivät löydöksiä sosiaalisen median alustalta Twitteristä (nyk. X), joka liittyi rikollisryhmän jäsenen pyrkimykseen rakentaa rikollista identiteettiään. Kyseinen jäsen julkaisi Twitteriin artikkelin, jossa kerrottiin 14k Triadista eli pimeästä kolminaisuudesta. Pimeä kolminaisuus on psykologinen teoria inhimillisestä pahuudesta. Teorian mukaan inhimillisen pahuuden muodostaa psykopatia, narsismi ja machiavellismi (esim. Koehn ym. 2020). Jäsenen jaettua artikkelin Twitteriin, hänen seuraajakuntansa ilmoitti julkaisun kommenttikentässä tukensa piirteille, jotka sopivat luonteen omaisesti gangsterimaiseen elämäntapaan. Seuraajien lähettämät kommentit koostuivat ilmauksista, joissa solvattiin lainvalvojia, käytettiin huomattavia kiro sanoja, halvennettiin naisia sekä korostettiin omaa näkemystä, siitä miten tärkeää on vaurastua rikollisin keinoin. Tätä kautta rikollisryhmänjäsen mahdollisti rikollisen identiteettinsä rakentumisen osana vuorovaikutusta ja samaan aikaan ryhmänjäsenten välinen todellisuus rakentui yhteisössä rikollista elämäntapaa mukaileviin piirteisiin.

Tutkijat löysivät tutkimustensa aikana katujengien ylläpitämiä sosiaalisen median verkkoalustoja. Osalla katujengeistä oli esimerkiksi oma Facebook, Twitter tai Myspace-

verkkoalusta. Katujengit jakoivat kyseisille verkkoalustoille ylistyksellisiä kommentteja siitä, miten rikollinen elämä oli mahdollistanut heille kunniaa ja arvostusta. Ylistyksellisten kommenttien lisäksi katujengit pyrkivät vahvistamaan ulkopuolisille näytelmiään rikollisesta elämäntavasta esimerkiksi lataamalla sivustoille kuvia, joissa ryhmän jäsenet pitivät käsissään aseita, teräaseita tai puukkoja. Sivustoille jaettiin myös kuvia ja esityksiä, jotka liittyivät jengin tunnusmerkkeihin, kuten esimerkiksi jengin logoihin. (Dmello & Bicher 2020; Morselli & Hecay 2013.)

Morselli ja Hecayn (2013) tutkimuksessa esiintyy yksityishenkilön esittämä representaatio sosiaalisen median alustalla Twitterissä, jonka voisi tulkita rikollisryhmään liitettäväksi rekrytointi yritykseksi. Representaatio oli twitter keskustelu, jossa viestittiin seuraavanlaisesti: ”*Are we joining the hells angels? Better get that sorted!*”. Tutkimuksessa ilmeni myös representaatio, jossa katujengi Bloods ilmoitti Twitterissä seuraavasta ”tapahtumastaan”. Julkaisussa kerrottiin kyseisen tapahtuman aika, paikka ja osallistujatiedot.

## 5.2 Väkivaltaisten periaatteiden rakentuminen ja validoituminen

Youtubea kuvataan tutkimuksissa katujengien julkisena tilana uhkailla väkivaltaisilla esityksillään. Lauger ja Densley (2018, 824) kuvaavat rap-musiikkivideoiden johdonmukaisimman teeman olevan väkivalta. Tuottamansa verkkoanalyysin pohjalta he raportoivat, että musiikkivideoiden sanoituksissa ilmenee väkivaltaa 16,97 kertaa kappaletta kohden. Rap-musiikkivideoissa nuoret pitävät kädessään aseita, kertovat viimeaikaisista väkivallan teoistaan, uhkaavat ampuu tietyn henkilön tai kilpailevan katujengin jäsenen. Musiikkivideoissa olevat henkilöt korostavat selkein elein valmiuttaan tappaa heitä uhkaavat henkilöt (Lauger & Densley 2018, 834). Irwin-Rogers & Pinkney (2017) argumentoivat, että tämän seurauksena representaatioiden ja rikollisuuden suhde on hyvin tiivis niin musiikkivideoissa esiintyville rikollisille kuin myös yleisölle. Tällöin kyseiset esitykset muokkautuvat väkivaltaisena todellisuutena. Musiikkivideoissa esiintyvän väkivallan ollessa sekä instrumentaalista että ekspressiivistä, on rikollisuuden suhde hyvin kaksijakoinen. (Storrod & Densley 2017, 691).

Irwin-Rogersin & Pinkneyn (2017, 20) tutkimukseen haastatellut nuoret ja ammattilaiset kertovat, kuinka rap-musiikkivideoiden sisältämät uhkaukset ja halveksunnat eivät jää ainoastaan

videoiden kommenttikenttien tasolle. Kohderyhmän nuoret kertovat, kuinka musiikkivideoiden julkaisujen jälkeen nuorisoryhmien ja katujengien välillä esiintyy lukuisia ampumisia ja puukotuksia. Tutkimuksessa mukana ollut poliisi havainnollistaa ilmiötä kertomalla, miten tämän-tyyppiset ajanjaksot kestävät useita viikkoja. Laine ja kumppanit (2023, 242) raportoivat tutkimuksessaan samaisesta ristiriidasta populaarikulttuurin ja rikollisen toimijuuden välillä. Ristiriitaista luonnetta he ilmentävät seuraavan havainnon avulla, joka koskee Helsingin käräjäoikeudessa käytyä katujengeihin liittyvää oikeudenkäyntiä. Oikeudenkäynnin syynä oli sosiaalisessa mediassa julkaistu rap-musiikkivideo. Musiikkivideon julkaisun jälkeen artisti pahoinpideltiin ja pahoinpitelystä julkaistiin video sosiaalisen median yhteisöpalveluihin Snapchattiin ja TikTokkiin. Syyttäjän mukaan kyseisessä tapauksessa musiikkivideon gangsta-elämäntapaa myötäilevät sanoitukset antoivat todistusaineistoa siitä, että epäiltyjen väkivaltarikoksen takana oli motiivi koston. Kyseisessä tapauksessa puolustus argumentoi kuitenkin että, viihdeteollisuus on aina läpi historiansa sisältänyt väkivaltaa ja seksiä. Tämän perusteella ei pitäisi tehdä syytettyjen henkilöiden musiikkivideoiden symboliikan perusteella johtopäätöksiä siitä, että musiikkivideon sanoitukset ja julkaisu olisi ollut pahoinpitelyn taustalla. Tapauksissa nousee selkeästi esiin, miten rikollisen käyttäytymisen kuvaukset sosiaalisissa medioissa eivät ainoastaan kuvaa tapahtumia, vaan kuvaukset muokkautuvat väkivaltaisena todellisuutena.

Tutkimuksissa ei selkeästi löydy yhdenmukaista näkemystä musiikkivideoiden ja eri hiphopin alalajien merkityksistä rikolliseen käyttäytymiseen. Tutkimuksissa hiphopia ja Drill-musiikkigenreä luonnehditaan osana populaarikulttuuria, jonka kautta puhutaan yhteiskunnan syrjiviä rakenteita vastaan ja kehitetään vaihtoehtoisia identiteettejä, jotta selviydytään työttömyysmarkkinoiden luonteesta sekä rakennetaan ulkopuolisille kuvaa omasta kokemusmaailmasta. Millaista on elää urbaaneilla slummialueilla ja, kuinka raakaa elämä saattaa olla katujen siivittämissä maailmassa? Hiphopia luonnehditaan myös urbaanin maskuliinisuuden ja nuoruuden kuvauksena, joka tulisi nähdä enemmän julkisena vastakulttuurina kuin rikollisuutta ruokkivana alakulttuurina. (esim. Laine ym. 2023; Irwin-Rogers & Pinkney 2022; Lauger & Densley 2018.) Osassa tutkimuksista taas luonnehditaan hiphopia sen historiallisessa kontekstissa väkivallan synnyttäjänä. Musiikkivideoiden sisällöllisen ilmaisuuden painottuen musiikintekijöiden kykyyn käyttää mielivaltaista väkivaltaa toisiaan kohtaan. Teknologian tuoma muutos on mahdollistanut musiikin teon usealle rap-urasta haaveilevalla nuorelle, jolloin artistimaisuus rakentuu marginalisoitujen kulttuuri-identiteettien ja haitallisten stereotyyppien varaan. (Laine 2023; Lauger & Densley 2018, 834; Patton ym. 2013)

Irwin-Rogers ja Pinkney (2017) havaitsivat verkkoanalyysinsä aikana lukuisia videoita ja kuvia väkivaltaisista teoista sosiaalisen median eri yhteisöpalveluissa. Väkivaltaisten videoiden johdonmukaisin teema oli väkivaltaiset hyökkäykset toisia nuorisoryhmiä tai katujengejä kohtaan. Tämänkaltaisissa videoissa esimerkiksi nuorisoryhmät tai katujengit tunkeutuivat toisten ryhmien ”valtaamille” alueille. Alun perin tarkoituksena haastaa kilpaileva ryhmä tappeluun. Jos alkuperäinen suunnitelma ei toteutunut ja kilpailevan jengin jäseniä ei ilmaantunut paikalle, katujengin jäsenet provosoivat ja halveksuivat kilpailevaa jengiä videon aikana. Tämän jälkeen katujengi latasi videon sosiaaliseen mediaan. Tutkimukseen osallistuneet katujengin jäsenet kertoivat, miten tämänkaltaisten provokatiivisten videoiden jatkuva läsnäolo sosiaalisessa mediassa kuten Twitterissä (nyk. X), on useimmiten syynä väkivaltaisiin tappeluihin ja niiden esiintymiseen sosiaalisissa medioissa. Sosiaaliseen mediaan jaetut videot, joissa halveksutaan, koetaan uhkana katujengin sosiaalisille valta-asemille, jolloin provokatiivisiin videoihin on pakko vastata samanlaisella representoivalla esityksellä tai haastaa alkuperäisen videon ladanut jengi tappeluun, jotta katujengi säilyttää väkivaltaisen valta-asemansa.

Storrod ja Densley (2017, 687) löysivät verkkoanalyysinsä aikana rikolliseen käyttäytymiseen liittyviä representointeja Snapchatista ja Vine-palvelusta, joissa katujengin tai nuorisoryhmän toimesta oman katujengin tai nuorisoryhmän jäseniä pahoinpidellään. Videoissa esiintyvät henkilöt riisuttiin videoiden aikana alastomiksi, heihin kohdistettiin äärimmäistä väkivaltaa ja heidän ihmisarvoaan häpäistiin, koska he eivät olleet toteuttaneet rikolliseen käyttäytymiseen asetettuja odotuksia. Nuorisotyöntekijöiden havainnointiaineistossa nousee esiin samankaltainen tapaus, jossa pyritään mahdollistamaan rikolliseen käyttäytymiseen asetetut odotukset. Havainnointiaineiston tapauksessa pahoinpitelyä kuvataan sosiaaliseen mediaan, eikä välitetä uhriksi joutuneen henkilön ystävien pyynnöstä lopettaa. Nuorisotyöntekijän mukaan kyseessä on selkeästi ilmiö. Halutaan järjestää tappelu ja kuvata se kaikkien nähtävälle, tavoitteena rakentaa kuvaa ”*suuren maailman meaningistä*”. (Laine ym. 2023, 247.)

Osa sosiaalisista medioista löytyvistä vakavaa väkivaltaa sisältävistä videoista oli kuvattu liivenä suoraan vankilasta. Videoiden sisältö oli samankaltainen kuin aiemmin mainittujen vankilan ulkopuolella kuvattujen. Katujengin jäsenet hyökkäsivät toista katujengiä vastaan vankilassa. Tappelu tallennettiin älypuhelimelle ja ladattiin sosiaalisen median eri alustoille. Videoiden tarkoituksena oli provosoida ja nöyryyttää toista katujengiä, jota vastaan videossa hyökättiin sekä nostattaa oman katujengin mainetta. (Irwin-Rogers & Pinkney 2017, 23.)

Sosiaalisen median palvelussa Twitterissä (nyk. X) havaittiin väkivaltaisia videoita vastauksena Twitter kommentteihin ja viesteihin. Twitteristä löytyi esimerkiksi video, jossa uhri lähetti kommentin aloittelevan rap-artistin julkaisuun. Kommentissa uhri viittasi aseisiin. Rap-artisti koki tämän väheksyntänä ja uhkana hänen hyvinvoinnilleen, sekä maineelleen. Kyseisessä videossa rap-artisti sanoo:

*” Nigga I seen yo tweets nigga, don’t fucking put my name in yo fucking Twitter nigga... Look man, what you tryin’ to do? ... you better take your glasses off before they get cracked yo... you was looking for me with a [gun] right? Huh? Everybody talking bout, oh the little nigga running around looking for you with a [gun] ’n’ shit. Nigga that make me seem like a bitch, so basically you calling me a bitch, right?”* (Patton ym. 2013.)

Rap-artisti kertoo videossa, miten kommentoija sai hänet näyttämään nartulta. Rap-artisti kertoo, että kaikki odottavat nyt tappelua koska liikkuu juoruja siitä, että kommentoija jahtaa häntä aseiden kanssa. Rap-artistin kerrottua pahoinpitelyn syyn, videolla on nähtävissä, kuinka rap-artisti lyö uhria toistuvasti, kunnes sivustakatsojat käskivät hänen lopettaa. Rap-artisti julkaisee kyseisen videon Twitteriin ja saa tavoiteltua mainettaan takaisin. (Patton ym. 2013.)

Väkivalta- ja konfliktirepresentaatiot luovat väkivallalle ja konflikteille rakentuvaa todellisuutta. Sosiaalisen median avulla katujengit ja nuorisoryhmät pystyvät manipuloimaan yleisönsä, jolloin konkreettisten väkivaltaisten tekojen saavuttaminen on helpompaa (Storrod & Densley 2017). Esitysten ja todellisen väkivallan risteämä on kaksijakoinen. Musiikkivideot ja halveksunnan osoitukset pakottavat katujengit ja nuorisoryhmät toimimaan väkivaltaisesti. Samaa aikaa musiikkivideoiden ja halveksunnan seurauksena toiset katujengit ja ryhmät kokevat asemansa uhatuksi, jolloin väkivaltaa esiintyy kasvokkaisissa kanssakäymisissä.

### 5.3 Misogyyninen seksuaalinen väkivalta ja häpäisy

Teknologian ja sosiaalisen median myötä seksuaalisen väkivallan muodot ovat lisääntyneet ja seksuaalisen väkivallan uhriksi joutuminen on todennäköisempää. Digivälitteinen seksuaalinen väkivalta on vakava maailmanlaajuinen ongelma ja se nähdään jatkumona sukupuolittuneelle väkivallalle. Digitaalisissa ympäristöissä kohdattu seksuaalinen väkivalta koskettaa erityisesti naisia ja muunsukupuolisia. Naisvihamielinen materiaali on sosiaalisissa medioissa yleistä ja

seksuaalinen häirintä on normalisoitunutta sosiaalisen median alustoilla. Naisiin kohdistetaan sosiaalisissa medioissa suoria uhkauksia raiskauksesta ja seksuaalisesta väkivallasta. (esim. Husso ym. 2023, 9–11; Huber 2022, 199.)

Husso ja kumppanit (2023, 14) kertovat tutkimuksessaan, kuinka normalisoitunutta misogyyneiset representaatiot ovat sosiaalisessa mediassa. Tutkijat raportoivat havaitsemastaan naisvihaa sisältävästä materiaalista sosiaalisessa mediassa seuraavan tapausesimerkin avulla, jossa suomalainen jääkiekkoilija tuomittiin lokakuussa vuonna 2023 ehdottomaan vankeuteen raiskauksesta. Jääkiekkoilija julkaisi saamansa tuomion jälkeen videon sosiaaliseen mediaan, jossa hän puolusteli tekoaan ja syyllisti rikoksen uhria. Julkaisu keräsi sosiaalisessa mediassa äkkiä yli 20 000 tykkäystä ja jääkiekkoilijan kannattajat kommentoivat julkaisuun tukensa häntä kohtaan. Tämän lisäksi suomalainen artisti, joka oli saanut tuomion naiseen kohdistuneesta pahoinpitelystä vuonna 2013 teki vahvan esilletulon tapauksen tullessa ilmi omalle sosiaalisen median kanavalleen. Esiintulossa hän kuvaili kyseistä jääkiekkoilijaa ”*maailman reiluimmaksi kaveriksi*” ja samalla kutsui uhria ”*kusiseksi akaksi*”, jonka oli astuttava julkisuuteen.

Vuoden 2022 lapsiuhritutkimukseen vastanneista henkilöistä 11 prosenttia kuudesluokkalaisista ja 23 prosenttia yhdeksäsluokkalaisista raportoi tuntemattomien henkilöiden pyynnöistä lähettää seksikkäitä kuvia sekä videoita. Yritykset ostaa seksiä internetissä alaikäisiltä tai ehdotukset seksistä ovat kasvaneet tilastollisesti merkittävästi. (Mielityinen ym. 2023, 99.) Tätä havainnollistaa Storrodin & Densleyn (2017,688) tutkimus, jossa he havaitsivat, miten rikollisryhmät ja yksityishenkilöt käyttävät sosiaalista mediaa kuten Twitteriä (nyk. X) ystäväystävyyteen naisten kanssa tai lähettääkseen viestejä naisille, jotka ovat kommentoineet heidän tilejään tai videoitaan. Myöhemmin tämän seurauksena poliisit kertovat, kuinka nuoret naiset ovat joutuneet pakotetuiksi seksuaalisiin tekoihin tai henkilöt ovat houkutelleet nuoria seksuaalisiin tekoihin (*Grooming*). Poliisit kertovat myös, miten naisia pakotetaan sosiaalisen median välityksellä rikollisiin tekoihin, kuten aseiden ja huumeiden hallussapitoon. (Irwin-Rogers & Pinkney 2017, 26; Storrod & Densley 2017, 688.) Naisten kieltäytyessä rikollisiin tekoihin liittyvistä ehdotteluista on Snapchatista ja Vine-palvelusta löydettävissä videoita naisista, joissa heidät häpäistään. Videoissa uhrin on riisuttu alasti ja heidän sukupuolielimiinsä ja rintojen alueelle on kirjoitettu alentavia lauseita sekä jengin nimimerkkejä, jotka ilmentävät uhrin omistamista. (Mt. 2017, 688.)

Irwin-Rogers & Pinkney (2017, 26) esittävät tähän liittyen huoltaan sosiaalisessa mediassa leviäviin ”lutkalistoihin”. Lutkalistat ovat listoja nuorista naisista ja tytöistä, joita pidetään ”huorina”. Listoilla esiintyvät henkilöt ovat toisten nuorten mukaan laillisia uhreja seksuaalisen väkivallan kohteiksi. Sosiaalinen media toimii alustana listojen jakamiseen ja levittämiseen. Listoihin on merkitty listoilla esiintyvien henkilöiden sosiaalisen median käyttäjänimi, jolloin listalla oleva nimi pystytään suoraan yhdistämään kuvauksen kohteeseen.

Lapsiuhritutkimuksessa (2022) selviää että, sosiaalisessa mediassa seksuaalista väkivaltaa sekä seksuaalista häirintää kokeneita oli vuonna 2022 muunsukupuolisia 52 prosenttia, tyttöjä 34 prosenttia ja poikia 18 prosenttia. Moni nuorista altistui internetissä alastoman tuntemattoman osapuolen esiintymiselle kameran välityksellä sekä houkuttelulle seksuaalisiin tekoihin. Mandau (2021) havaitsi analyysinsä aikana 157 kuvaa, jotka sisälsivät kuvavälitteistä seksuaalista hyväksikäyttöä. Haastatellessaan uhriksi joutuneita henkilöitä. Selvisi miten, nuoret joutuivat sosiaalisen median palvelussa Snapchatissa yleisimmin seksuaalisen hyväksikäytön kohteeksi. Snapchatissa he altistuivat seksuaaliselle häirinnälle. Haastateltavat kertoivat, kuinka joutuvat vastaanottamaan ”dickpics” eli kuvia tuntemattomien henkilöiden genitaalialueista. Haastatellut kuvasivat tilanteita, joissa tuntematon mieshenkilö lisäsi heidät ystäväkseen sovelluksessa. Henkilöt muodostivat strategisesti nuoriin tyttöihin intiimin suhteen. Suhteen seurauksena haastatellut kertovat, miten miehet saivat heidät lähettämään seksuaalissävyytteisiä kuvia. Tuntemattomat henkilöt ottivat kuvista kuvakaappauksia. Kuvakaappausten avulla he kiristivät uhria harrastamaan seksiä heidän kanssaan tai lähettämään lisää seksuaalissävyytteisiä kuvia. Uhrin kieltäytyessä he latasivat ottamansa seksuaalissävyytteisen kuvakaappauksen laajalle yleisölle sosiaaliseen mediaan.

Sosiaalisessa mediassa esiintyy myös alustoja, jotka on kohdistettu suoraan naisten hyväksikäytölle. (Huber 2023, 203; Mandau 2022.) Alustoille jaetaan uhreista alaston- ja seksuaalissävyytteisiä kuvia, jotka on otettu sekä jaettu ilman henkilön suostumusta. Usein alustojen kuvat ovat vanhojen kumppanien ottamia kuvia. Eron jälkeen ex-kumppanit ovat jakaneet kuvat sivustoille ”kostopornona” päättyneestä suhteesta. Kuvien yhteydessä uhrien henkilökohtaiset tunnistetiedot on jaettu. Heidän koko nimensä, puhelinnumerosa ja osoitteensa. Tutkimuksessa käsitellään myös ilmiötä, jossa alustalle ladatut kuvat lähetään usein myös uhrin läheisille ja työnantajalle. (Mt. 2023, 203.) Sosiaalisen median alustoilta on löydettävissä myöskin tekoälyllä tuotettuja seksualisoituja kuvia nuorista. Tekoälyllä tuotetut kuvat ovat realistisen näköisiä syväväärennöksiä, mitkä esittävät uhria alastomana. Alastonkuviin on muokattu tekoälyn

avulla uhrin naama. Kuvia levitellään sosiaalisen median alustoilla, jolloin tekijät syyllistyvät kuvavälitteiseen seksuaaliseen hyväksikäyttöön. Kuvissa esiintyvät henkilöt ovat usein alaikäisiä, jolloin tekijät syyllistyvät samalla *lapsipornoon*. (Huber 2023; Husso 2023.)

Huber (2023) havaitsi analysoidessaan Myex.com sivustoa, joka on yksi sosiaalisen median alustoista, joka on osoitettu suoraan naisten hyväksikäytölle. 74 laitonta alastonkuvaa (image-based sexual abuse) joista, 73:ssa oli jaettu kuvan yhteydessä myös kuvassa esiintyvän henkilön henkilötiedot. Kuvassa esiintyvän henkilön sosiaalisen median käyttäjätili oli myös merkattuna mukaan kuvaan. Myex.com alustan kommenttikentät olivat hyvin misogyyneisiä. Yhdeksänkymmentä kommenttia viittasi suoraan, siihen miten kommentoijat halusivat kohdistaa naisiin raakoja väkivaltaisia tekoja. Tällaisia kommentteja oli esimerkiksi, miten kuvassa esiintyvät naiset tulisi *raiskata* mukaan lukien viittaukset naisten *joukkoraiskaukseen*. Sovelluksessa kuvattiin esimerkiksi, miten naisten *kylkiluut tulisi murtaa, heitä pitäisi orjuuttaa* ja miten naiset *”ansaitsivat luodin päähänsä.”* Huber (2023) analysoi tutkimuksessaan myös toista naisten hyväksikäytölle suunnattua sivustoa AnonIB:tä. AnonIB alustalle jaetuista kuvista harvemmassa kuvassa mainittiin kuvassa esiintyvän naisen henkilötiedot. AnonIB kommenttien pääasiallinen teema oli sen sijasta seksualisoida naisia sekä kuvata naisia objekteina.

#### 5.4 Huumekaupan glorifiointi ja normalisointi

Sosiaalisen median alustoille huumeiden myyjät lataavat esityksiä sekä kuvauksia, joiden olennaisin sanoma on huumeiden myynti sekä huumeiden glorifiointi (esim. Dmello & Bichler 2020, 57; Patton ym. 2019, 769). Tutkijat toteuttivat verkkoalustojen analyysin, jonka aikana tutkijat löysivät lukuisia huumeisiin liittyviä videoita. Videot oli kuvattu livetoiminnolla esimerkiksi suoraan vankiloista. Videoissa nuoret vangit esittelivät esimerkiksi, millaisiin paikkoihin he olivat onnistuneet vankilassa olonsa aikana piilottamaan huumeita. Videoilla vangit kertoivat myös, miten helppoa vankilaan on salakuljettaa huumeita ja kuinka paljon vankiloista huumeita löytyy. (Irwin-Rogers & Pinkney 2017, 23.)

Storrod ja Densley (2017, 685) tekivät löydöksiä sosiaalisen median alustalta Twitteristä (nyk. X) liittyen huumekauppaan. Tutkijat löysivät Twitteristä julkaisuja, joissa huumeiden myyjät kertoivat, miten he myyvät huumeita. Julkaisuissa myyjät samalla ihannoivat huumekauppaa, jolloin ulkopuolisille välittyi sosiaalisesti rakennettu kuvaus, siitä miten huumeiden käyttö on

kannattavaa sekä normalisoitunutta. Tutkijoiden löytämät kuvaukset olivat esimerkiksi tämän kaltaisia: *“Your not trappin if I see mans on the block broad day light you just rap about it’ (Profile 26).”* ja *“@[username] be a good yute play your computer tryna make it out why do you think were selling good food (drugs) for @[username].”* Huumeiden käytön sekä myynnin ihannointia esiintyi Twitterissä käyttäjien lataamissa julkaisuissa, joissa he kertoivat miten toteuttavat huumeiden myyntiänsä. Tämän kaltaisia ilmaisuja oli esimerkiksi *#24htrap* tai *“selling good food”*.

Tutkijat löysivät Twitteristä ja Youtubesta eri ryhmien sekä käyttäjätilien lataamia ilmoituksia ja esityksiä, jotka toimivat mainoksena heidän huumekaupastaan sekä viestinä ulkopuolisille, että jos he haluavat osallistua huumeidenmyyntiin, kannattaa ulkopuolisten lähestyä kyseisiä kuvausten esittäjiä. Performanssien kuvallisena puolena toimi esimerkiksi huumeisiin olennaisesti liittyvä esitys, kuten itse kyseiset huumeet. Esitysten lisäksi huumekauppiat olivat luoneet grafiikan näiden performanssin päälle. Tällaisia grafiikoita oli esimerkiksi: *”soita, jos haluat tienata rahaa”* tai *”nopeaa ja helppoa rahaa”*. (Lauger & Densley 2018, 825; Patton 2016; Morselli & Decary-Hetu 2013.)

Storrod & Densley (2017) toteuttivat haastattelun, johon osallistui Britannialaiseen katujengiin kuuluvia nuoria. Nuoret kertoivat, kuinka he käyttivät katujengien Youtubeen lataamia huumekauppaa sisältäviä Trap- ja Drill-musiikkivideoita oppimateriaalina edistääksensä taitojansa huumekaupassa ja kyseenalaistaaksensa kilpailevien huumekauppioiden markkinoita. Musiikkivideot toimivat heidän mukaansa hyvänä oppimateriaalina koska sanoituksissa kerrotaan, miten huumeita myydään ja musiikkivideoiden visuaalinen puoli keskittyy kuvamaan konkreettisesti, miten toiminta tapahtuu.

Huumeita myyvät ryhmät käyttävät esimerkiksi Facebookkia tai Youtubea esittääksensä erilaisia huumekauppaan liittyviä kuvauksia. Tutkijat löysivät esimerkiksi Facebookista käyttäjiä, jotka olivat selkeästi osallisena huumeiden myyntiä. Huumeita myyvien kauppioiden sosiaalisen median profiileissa profiilikuvana esiintyi esimerkiksi lähestyttävän näköinen kuva yksittäisestä henkilöstä, jonka sosiaalisen median profiilin käyttäjätunnus oli varustettu esimerkiksi nimimerkillä *“nopeaa ja helppoa rahaa”*. Tutkijat havaitsivat, miten osa huumeiden myyjistä oli rohkeampia ja, halusivat viestiä selkeästi ostajaehdokkaalleen heidän myyvän huumeita. Näiden myyjien sosiaalisen median käyttäjän profiilikuvana oli esimerkiksi *”rahatukku”* Profiilikuvan

yhteydessä oli usein myös kuvaus huumekauppiain huumeiden välitykseen käytettävistä maalinjoista. (Lauger & Densley 2018, 825; Patton 2016; Morselli & Decary-Hetu 2013.)

## 6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

### 6.1 Yhteenveto

Tutkielmassa selvitin, millaisia rikollisen käyttäytymisen representaatioita nuorten käyttämissä sosiaalisissa medioissa luodaan. Analyysi osoitti, miten kontrolloimattoman, laajan sekä raa'an määrän sosiaalinen media sisältää rikolliseen käyttäytymiseen liittyviä representaatioita. Aineiston rajoituksissa tutkimuksissa mainittuihin rikollisiin tekoihin, on selkeää, että lisäksi on myös rikollisuuden muotoja, jotka eivät tulleet ilmi tämän tutkielman aikana. Tutkielmassani esiintyvä teoreettis-analyttinen käsite representaatio, ei kykene myöskään kuvamaan kohdettaan täydellisen tyhjentävästi.

Analyysin pohjalta tuli ilmi, että rikolliseen käyttäytymiseen liittyviä representaatioita sosiaalisissa medioissa esiintyy rikollisen elämäntavan ihannoinnintina. Alustojen välityksellä rikolliseen elämäntapaan kuuluvia piirteitä omaksutaan. Alustoja hyödynnetään toissijaisena keinona rekrytoida uusia jäseniä rikollisuutta harjoittaviin ryhmiin. (esim. Dmello & Bicher 2020; Lauger & Densley 2018.) Analyysin aikana nousi esiin, kuinka sosiaalisissa medioissa esitetään laajoja toisistaan poikkeavia väkivaltaisista kuvauksista videoiden, kuvien ja keskustelujen kautta. Alustoilta on löydettävissä esityksiä rikollista käyttäytymistä harjoittavien toimijoiden väkivaltaisista puukotuksista ja ampumavälikohtauksista. (esim. Laine ym. 2023; Storrod & Densley 2017.) Väkivaltaisissa esityksissä korostetaan aktiivisesti itsensä ja rikollisryhmien jäsenien väkivaltaisuutta. Sosiaalisen median alustoille jaetaan kuvia ja videoita aseista, huumeista, materiaalisista meriiteistä ja rahatukuista sekä keskustellaan rikollisuuden ideologioista (Storrod & Densley 2017). Representaatioiden kytkeytyessä valtaan nämä rikollisen elämäntavan mukaiset representaatiot mahdollistavat yleisön vaikutelmien hallinnan sosiaalisissa medioissa. Tuotettaessa representaatiota tehdään aina valintoja siitä, mitkä näkökulmat tuodaan esityksissä näkyville. Kehystämällä rikollisuuden materiaaliin meriitteihin, katsojille syntyy vääristynyt kuva rikollisuudesta.

Representaatioiden ollessa vallanväline rikollista käyttäytymistä ilmentävät representaatiot kykenevät toistamaan vain yhdenlaisia väkivaltaisia näkökulmia sosiaalisissa medioissa. Samankaltaisia näkemyksiä toistettaessa syntyy niistä yhteiskunnallisia normikäsityksiä, jotka nähdään tätä kautta representaation kohteelle tunnusomaisena ja luonnollisena. Yhdenlaisten näkökulmien toistaminen sosiaalisissa medioissa normalisoi rikollisen käyttäytymisen. Rikollisuuden normalisoiminen representaatioissa toisintaa laajemmin eriarvoisuuden ja epäinhimillisen kohtelun rakentumista yhteiskunnassa (Pelastakaa Lapset ry 2024).

Tuloksissa rikollisuuden normalisoitumista on nähtävissä esimerkiksi verkkoalustoilla esiintyvänä seksuaalisena häirintänä ja vihapuheena (Husso 2024). Sosiaalisen median lisääntyneen käytön myötä seksuaalisen väkivallan ilmenemismuodot ovat laajentuneet ja seksuaalisen väkivallan uhriksi joutuminen on aiempaa todennäköisempää. Sosiaalisen median alustoilla esiintyy esimerkiksi kuvavälitteistä seksuaalista hyväksikäyttöä sekä laittomien seksuaalissävytteisten kuvien jakamista. Sosiaalisissa medioissa seksuaalisesti häiritään nuoria. Verkkoalustoilla nuoria altistetaan kameran välityksellä tuntemattomien ihmisten alastomuudelle. Alustoilla esiintyy laajalle yltävää ihmisarvon häpäisyä ja loukkaamista. (esim. Husso ym. 2023; Mielityinen 2023.) Digivälitteinen seksuaalinen väkivalta on maailmanlaajuinen ongelma, joka nähdään jatkumona sukupuolittuneelle väkivallalle. Digitaalisissa ympäristöissä kohdattu seksuaalinen väkivalta koskettaa erityisesti naisia ja muunsukupuolisia. Naisvihamielinen materiaali sekä vähemmistöryhmiä koskeva vihapuhe on yleistä sosiaalisissa medioissa. Sosiaalisen median alustoilla seksuaalinen häirintä on normalisoitunutta. Eri vähemmistöihin kohdistetaan sosiaalisissa medioissa suoria tapon uhkauksia ja heitä uhkaillaan seksuaalisella väkivallalla. (esim. Husso ym. 2023, 9–11; Huber 2022, 199.)

Rikollinen käyttäytyminen näyttäytyy tuloksissa monimutkaisena ja laaja-alaisena ongelmana. Rikollisuuteen johtavia tekijöitä ei ole mielekäästä tarkastella vain yhdestä tietystä näkökulmasta, vaan ilmiötä tulee tarkastella monien tekijöiden yhtälönä, joka on johtanut ihmisen käyttäytymään rikollisella tavalla (Rikander ym. 2023). Tuloksissa ilmiön kompleksisuus näkyy siinä, miten rikollisen käyttäytymisen representaatiot, kuten huumekaupan myyni-ilmoitukset, toimivat sosiaalisissa medioissa sekä kuvaamalla kohdettaan että olemalla konkreettisia toiminnan välineitä. Ilmoitukset kuvaavat rikollista toimintaa, mutta samalla tuottavat sitä koskevaa todellisuutta. Rikolliseen käyttäytymiseen liitettävien digitaalisten artefaktien kautta reaali maailmassa tapahtuva väkivalta heijastuu kuva- ja

videotiedostoina sosiaalisissa medioissa (Storrod & Densley 2017). Tulosten mukaan sosiaalisissa medioissa esiintyvä huumekauppa on hyvin kokonaisvaltaista sekä normalisoitunutta. Sosiaalisissa medioissa myydään huumeita. Alustoilta on löydettävissä oppimateriaaleja huumekaupasta sekä mainoksia huumeista. (esim. Irwin-Rogers & Pinkney 2017; Morselli & Decary-Hetu 2013.)

Representaatioita tutkimalla pystyttiin tunnistamaan väkivallanmuotoja tarkemmin. Tunnistamisen ansiosta pystytään hahmottamaan rikollisen käyttäytymisen representaatiot sosiaalisissa medioissa, ja, kun ensin tunnistetaan, hahmotetaan kokonaisuus ja sen osatekijät, voidaan puuttua teknologiavälitteiseen rikollisuuteen. Väkivaltatilanteiden esiintyminen sosiaalisissa medioissa on tulosten perusteella selkeästi aikamme ilmiö. Tulosten mukaan sosiaalinen media on keskeisessä osassa nuorten välisissä konfliktitilanteissa ja väkivaltarikollisuudessa. (Laine ym. 2023, 247.)

## 6.2 Pohdinta

Väkivallan representaatiot ovat kattava osa nuorten arkea. Aiemmissä tutkimuksissa on havaittu, miten väkivaltaiselle sisällölle altistuminen on yhteydessä alentuneeseen empatiakykyyn, tunne-elämän epävakauteen sekä impulsiiviseen käytökseen (Diotaiuti ym. 2022.) Aiempien tutkimusten perusteella voidaan todeta, että nuoret, jotka altistuvat sosiaalisissa medioissa oleville videoille todellisista ihmisistä toteuttamassa väkivaltaisia tekoja, harjoittavat rikollista käyttäytymistä sekä vakavaa väkivaltaa todennäköisemmin, kuin ihmiset, jotka altistuvat väkivaltaiselle sisällölle mutta kuvauksen kohteena ei ole ollut todellisia ihmisiä (Ohannessian & Vannucci 2020; Ybarra ym. 2008). Sosiaalisen median käytöllä ja aggressiivisella käyttäytymisellä on havaittu myös olevan yhteyttä toisiinsa (de Valheiros Velozo & Stauder 2018). Lim ja kumppanit (2019) havaitsivat tutkimuksessaan, että erityisesti sosiaalisen median viihdekäyttö on yhteydessä todelliseen rikolliseen käyttäytymiseen.

Tuloksissa on havaittavissa, kuinka helposti sosiaalisissa medioissa muodostuu yhteisöjä, jonka jäsenet kuuluvat samaan aatemaailmaan (Huber 2023; Morselli & Decary-Hetu 2013). Yhteisöissä väkivalta on tiettyjä ihmisryhmiä kohtaan glorifioitua ja normalisoitua. Erityisesti yhteiskunnallisesti alisteisessa asemassa olevien väestöryhmien kohdalla, kuten eri

vähemmistöryhmien ja naisten kohdalla. Rikollisuuden normalisointi samaa aatemaailmaa jakavien ihmisten ryhmissä altistaa nuorta ekstremistiselle ajattelulle. Jatkuva altistuminen itseään toistaville radikaaleille väkivaltaisille ajatuksille vääristää maailmankuvaa, jolloin kyseistä ääri näkökulmasta tulee totuus. (esim. Arquedas ym., 2022, 11; Bright, 2018.) Jatkuva altistuminen väkivaltatilanteille sosiaalisissa medioissa pystyy sekoittamaan nuoren yhteiskunnallista normi käsitystä oikeasta ja väärästä toiminnasta. Sosiaalisen median vuorovaikutus saattaa kannustaa tällöin nuorta syyllistymään rikokseen. (Talasterä & Korpela 2024; Pelastakaa Lapset ry). Huomioon otettavaa on, että syrjäytymisvaarassa oleville nuorille väkivaltaiset ekstremismiset ja radikalisoituneet yhteisöt voivat olla ainoa kontakti, josta nuori saa yhteiskunnalta kaipaamansa tuen, jota yhteiskunta ei hänelle pystynyt mahdollistamaan.

Sosiaalisen median tarjoama anonymiteetti antaa monelle yksilölle ”suojan”, jonka kautta toteuttaa rikollista käyttäytymistä ilman seurauksia. Anonymiteetti antaa yksilöille mahdollisuuden sanoa sekä tehdä asioita sosiaalisessa mediassa ilman tunnistetuksi tuleamista, jolloin rikollinen toiminta helpottuu sekä tekijä pystyy sivuuttamaan vastuutaan. (Kivivuori ym. 2018, 180.) Tuloksista voi huomata että, nuoret miehet ja pojat ovat selkeästi yliedustettuina rikoksenteikijän asemassa (esim. Irwin-Rogers & Pinkney 2017). Tämä saattaa kertoa nuorten miesten ja poikien ympäristön heikentyneestä kyvystä vastata heidän tarpeisiinsa sekä eriarvoistumisen myötä heikentyneistä sosioekonomisista asemista ja paikattomuuden tunteesta. Muunsukupuoliset, tytöt ja nuoret naiset näyttäytyvät tuloksissa uhrin asemassa sekä pakotettuina osallistumaan rikollisiin toimiin. Ilmiö saattaa juontaa juurensa rikollisuuden sukupuolittuneeseen luonteeseen. (Kaakinen & Näsi 2021.)

Rikollinen käyttäytyminen on tutkitusti yhdistetty huono-osaisuuteen, heikompaan sosioekonomiseen asemaan, syrjäytyneisyyteen, paikattomuuteen ja mielenterveysongelmiin, eikä sosiaalisen median käyttöön tai rikollisen käyttäytymisen representaatioihin sosiaalisissa medioissa. Rikollinen elämäntapa ei houkuttele nuoria, jos nuorelle mahdollistetaan turvalliset kasvuolosuhteet, joissa hänen elinehtonsa turvataan sekä mahdollistetaan paikka osana yhteiskuntaa. (Honkatukia & Kivivuori 2006.). Näiden johtopäätösten kirjoittamisajankohtana on astunut voimaan sosiaaliturvaleikkaukset X, joiden seurauksena Suomessa eriarvoistuminen lisääntyy entisestään sekä perus- ja ihmisoikeuksien toteutuminen heikkenee. Köyhyys on yksi merkittävimmistä tekijöistä, mikä vaikuttaa henkilön rikolliseen käyttäytymiseen (mt. 2006). Lapsiperheköyhyys tulee kasvamaan tulevina vuosina koskettamaan arviolta 17 000 lasta enemmän Suomessa kuin aiempina vuosina (MLL 2023). Lapsiperheköyhyyden ja

mielenterveysongelmien välillä on tutkimuksissa havaittu yhteys myös rikolliseen käyttäytymiseen (Ristikari 2018). Sosiaaliturvan leikkaukset tulevat vaikuttamaan kattavasti yhteiskunnan eriarvoistumiseen ja nuorten hyvinvointiin.

Aineistoni rajoitteena voidaan pitää tutkimusten luonnetta keskittyen pääosin katujengien ilmentämään rikolliseen käyttäytymiseen sosiaalisessa mediassa. Katujengejä ei tule pitää homogeenisenä ryhmänä, joka edustaa ainoata rikolliseen käyttäytymiseen liittyvää ryhmää sosiaalisissa medioissa. Katujengien jäsenten lisäksi useat yksityishenkilöt ja ryhmittymät kontrolloivat, manipuloivat ja kuvaavat väkivaltaisia videoita sosiaaliseen mediaan. Huomioitavaa on myös, ettei tutkimuksissa päästä käsiksi piilorikollisuuden ilmenemiseen, jolloin sosiaalisissa medioissa ilmenevä väkivalta ulottuu vielä laajemmalle, mitä tutkimuksissa on pystytty selvittämään. Aineistossa olevat tutkimukset, missä keskustellaan sosiaalisen median kautta tapahtuvista katujengien ja rikollisryhmien pyrkimyksistä rekrytoida uusia jäseniä on vuosilta 2020, 2018, 2017 ja 2013. Tämän seurauksena on mahdollista, että manipulatiivista käyttäytymistä ja rekrytointia esiintyy nykyään sekä tulevaisuudessa vielä enemmän, mitä tuloksissa on mainittu. Olisi hyvä tutkia, millaisia rekrytointi yrityksiä sosiaalisissa medioissa esiintyy tällä hetkellä. Katujengejä on myös tutkittu harvinaisen vähän. Tämän seurauksena ehdotan, että katujengejä olisi syytä tutkia hyödyntäen sosiaalisen median alustoja.

Tuloksia tarkasteltaessa on huomioitavaa, että tutkimuksissa olevat viittaukset liittyen huumekauppaan on rakennettu huumeisiin liittyvien synonyymien avulla. Viranomaiset pystyvät nykyisin järjestelmillään jäljittämään keskusteluita huumeista, joten huumekauppa toteutetaan nykyään mahdollisesti yksityisviesteillä sekä Tor-verkon välityksellä. Sosiaalisissa medioissa seksuaalisesti ahdistelleiden henkilöllisyyttä on vaikeaa selvittää ja usein menee viikkoja tai vuosia, että sosiaalisen median palveluista annetaan poliisille tietoja tekijöistä. (Hiltunen 2024). Verkkovälitteisiä rikoksia tapahtuukin osittain juuri tästä syystä, että toimijoilla on hyvin vahva yksityisyydensuoja verkossa toimiessa. Verkkopalvelut ovat globaaleja eivätkä tunnista toisten maiden lakeja. Anonyymien verkkoalustojen lisääntyessä, ei henkilötietojakaan kerry juuri lainkaan palveluntarjoajan palvelimiin. Muidenkin yksilökohtaisten tietojen kuten IP-osoitteen jäljittäminen alkaa olemaan hankalaa Tor-verkon käytön lisääntyessä nuortenkin keskuudessa. (Mt. 2024)

### 6.3 Tulevaisuuden suuntia

Tuloksissa rap-artistien tarkastelu saattaa vaikuttaa irrelevantilta. Rap-artistit kuitenkin kuvauksillaan saattavat rikollisuuden osaksi populaarikulttuuria. Rikollisuuden saattaminen osaksi populaarikulttuuria on yhteydessä rikollisuuden markkinointiin sekä rikollisuuden glorifiointiin. Lapset ja nuoret eivät kykene erottamaan yksipuolista sisältöä, jolloin he saattavat nähdä rikollisen elämäntavan hohdokkaana ja helppona keinona tienata rahaa. (Jäntti 2023.) Rap-artistien muusikin luonnetta määrittävän teoksen autenttisuus, eikä niinkään teoksen laatu eli kuinka hyvin he pystyvät esittelemään rikollista elämäntapaa. Visuaalinen väkivalta on performansseissa erityisen haitallista nuoren hyvinvoinnille ja tasapainoiselle kehitykselle. Tulevaisuudessa olisi hyvä tutkia, mikä rooli rikollisuuteen liittyvällä populaarikulttuurilla on todellisessa rikoskäyttäytymisessä sekä mitkä ovat populaarikulttuurin todelliset vaikutukset nuoren hyvinvointiin.

Tuloksissa mainitaan kuinka palkitsevalta nuoresta voi tuntua, kun hänen lataamat väkivaltavideot tavoittavat suuren yleisön sekä miten väkivalta videoita esiintyy aina hetkellisesti alustoilla enemmän, kun yksi video tavoittaa suuren yleisön (Laine ym. 2023, 247; Irwin-Rogers & Pinkney 2017). Kyseessä on kuitenkin nuoren kehitystasoon ja sen hetkiseen kehitystehtävään luonnollisesti kuuluvasta asiasta: Oman identiteetin etsiminen, oman paikan löytäminen vertaissuhteissa sekä pohjaton hyväksynnän hakeminen, etenkin vertaisten joukossa. Väkivaltatilanteiden jatkuva läsnäolo sosiaalisissa medioissa on erittäin haitallista itse uhrille, että nuorille, jotka altistuvat materiaalille sosiaalisissa medioissa. Väkivaltaiset videot itsessään ovat hyvin haitallisia, mutta lisäksi myös niiden kommenttikentät. Yksi mahdollinen keino puuttua nuorten pahoinvointiin olisi älypuhelimien käytön rajoittaminen (Pekkarinen 2024).

Sosiaalisen median käytön lisääntyessä on havaittu lapsilla ja nuorilla ilmenevän käytöshäiriöitä, mielenterveysongelmia sekä tarkkaavaisuusongelmia. Olisi syytä tutkia miten esimerkiksi TikTokin lyhyiden videoiden haitallinen vaikutus aivojenkehitykselle tulee jatkossa näkymään rikollisuuden luonteessa. Tämän lisäksi olisi hyvä tutkia miten vertaisryhmien rooli ja sosiaalisen aseman ansaitseminen tulee vaikuttamaan tulevaisuudessa nuorempien rikolliseen käyttäytymiseen. Sosiaalisen median käytön on nimittäin havaittu lisäävään nuorelle aiempaa enemmän vertaisryhmien roolien vaikutusta (Crone & Konjin 2018) sekä sosiaalisissa medioissa leviävien väkivaltaisten trendien on huomattu lisäävän hetkellisesti

aina ilmi tullutta rikollisuutta (Vanha-Majamaa 2024; Niemistö 2021; Turtola 2021). Olisi syytä tutkia miten sosiaalisen median laajalle yltävät kuvaukset rikosten tekotekniikoista (esim. Kivivuori ym. 2018, 172–173) sekä rikollisia arvoja jakavien samanmielisten ihmisten vertaisvaikutus (esim. Kivivuori 2013, 186) tulee vaikuttamaan rikollisuuteen jatkossa.

Sosiaalinen media ulottuu ihmisten arkipäivään kattavasti ja teknologian edistyessä ei ole mielekästä miettiä, miten teknologia välitteisyys pystyttäisiin kokonaan poistamaan yhteiskunnasta. Sosiaalinen media ja teknologia kuitenkin alkoi hallitsemaan elämäämme hyvin nopealla aikataululla, jolloin sen riskejä ei pystytty arvioimaan vaan haitallisia vaikutuksia tutkitaan tällä hetkellä. Kun teknologia kehittyy koko ajan, on tärkeämpää tarkastella, miten käyttötapoja voidaan muokata. Käyttötapojen muokkaamiseen tarvitaan moniammatillista yhteistyötä, jotta pystytään puuttumaan kokonaisvaltaisemmin haitallisiin seurauksiin. Virallisten toimijoiden ja kanavien olisi hyvä lisätä vastuullista viestintää sekä valvontaa. Sosiaalisten medioiden käyttäjien olisi hyvä arvioida tarkemmin, mitä he voivat julkaista sosiaaliseen mediaan. Varsinkin tilanteissa, joissa julkaisujentekijöiden katsojakunta sisältää lukuisia nuoria henkilöitä. Vastuullisuuden lisääntyessä pystyttäisiin ehkäisemään monia haitallisia väkivaltaisia tilanteita sekä copycat-crimea eli oppimateriaaleja rikostenteko tekniikoista.

Nuoret eivät ole homogeeninen ryhmä ja sosiaalinen media vaikuttaa jokaiseen yksilöön eritavalla. Mitä nuoremasta on kyse, sitä tarkemmin olisi aikuisten tehtävä ohjeistaa nuorta sosiaalisen median vaaroista, digitaalisesta jalanjäljestä sekä rajoittaa nuoren pääsyä tietyille alustoille, kuitenkin kunnioittaen nuoren yksityisyydensuojaa. Ennen kaikkea tarvitaan kansainvälistenjärjestöjen tukea puuttumiseen, millaista sisältöä sosiaalisen median alustoille pystytään jakamaan. Alustojen sisältöön pitäisi puuttua niin, ettei tulevaisuudessa olisi mahdollista altistua väkivallan kuvauksille sosiaalisissa medioissa. Sosiaalisen median ilmentämistä rikollisuuden muodoista tiedetään vasta varsin vähän, joten ilmiötä tulisi tutkia paremmin ja edistää väkivallan ehkäisemiseen liittyvää työtä. Sosiaalisissa medioissa esiintyvään väkivaltaan on ollut haasteellista puuttua koska ilmiö tunnetaan huonosti, vakavuutta ei ymmärretä, yleiset asenteet ovat kallistuneet rikollisuuden normalisointiin sekä rikollisuutta tapahtuu sosiaalisen median julkisten yhteisöjen lisäksi suljetuissa yksityisissä yhteisöissä. (Husso ym. 2024.)

# LÄHTEET

Aineistoartikkelit merkitty\*

- Arguedas, Amy & Robertson, Craig & Fletcher, Richard & Nielsen, Ramus (2022) Echo chambers, filter bubbles, and polarisation: a literature review. Oxford: Reuters Institute for the Study of Journalism. [https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2022-01/Echo\\_Chambers\\_Filter\\_Bubbles\\_and\\_Polarisation\\_A\\_Literature\\_Review.pdf](https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2022-01/Echo_Chambers_Filter_Bubbles_and_Polarisation_A_Literature_Review.pdf) Viitattu 19.4.2024
- Attila, Henna & Pietiläinen, Marjut (2023) Joka neljäs kokenut digitaalista väkivaltaa verkossa-yleistyvällä ilmiöllä on vakavia seurauksia. <https://www.stat.fi/tietotrendit/artikkelit/2023/joka-neljas-kokenut-digitaalista-vakivaltaa-verkossa-yleistyvalla-ilmiolla-vakavat-seuraukset/> Viitattu 10.4.2024
- A-studio (2024) Nuorten pahoinvointi lisääntyy. A-talk. Yle Areena 4.4.2024. <https://areena.yle.fi/1-3229465> Viitattu 13.4.2024
- Bright, Jonathan (2018) Explaining the Emergence of Political Fragmentation on Social Media: The Role of Ideology and Extremism, *Journal of Computer-Mediated Communication*, 23(1) <https://academicoupcom.libproxy.tuni.fi/jcmc/article/23/1/17/4832996?login=true&token=> Viitattu 20.2.2024
- Crone, Eveline & Konijn, Ellu (2018) Media use and brain development during adolescence. *Conclusion. Nature Communication* 9, 588. <https://doi.org/10.1038/s41467-018-03126-x> Viitattu 15.2.2024
- Densley, James.A (2013) *How Gangs Work. An Ethnography of Youth Violence*. Basingstoke, UK: PalgraveMacmillan .<http://ndl.ethernet.edu.et/bitstream/123456789/59930/1/James%20A.%20Densley.pdf>. Viitattu 31.3.2024
- de Valheiros Velozo, Joana & Stauder, Johannes E. A. (2018) Exploring social media use as a composite construct to understand its relation to mental health: A pilot study on adolescents. *Children and Youth Services Review* 91, 398–402.
- Diotaiuti, Pierluigi & Mancone, Stefania & Corrado, Stefano & Risio, Alferedo & Cavicchiolo, Elisa & Girelli, Laura & Chirico, Andrea (2022) Internet addiction in young adults: The role of impulsivity and codependency. *Front Psychiatry*. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/36147985/> Viitattu 9.4.2024.
- \*Dmello, Jared, & Bichler, Gisella (2020) Assessing the impact of civil gang injunctions on the use of online media by criminal street gangs. *International Journal of Cyber Criminology*, 14(1), 44–62. <https://doi.org/10.5281/zenodo.3739876>
- Ebrand Group Oy & Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalvelut (2022) Suomessa asuvien 13-29-vuotiaiden nuorten sosiaalisen median palveluiden käyttäminen ja läsnäolo. Wordpress Ebrand. <https://wordpress.ebrand.fi/somejanuoret2022> Viitattu 12.4.2024

- EUCPN 2022. Street gang prevention. EUCPN Toolbox Series. [https://eucpn.org/sites/default/files/document/files/2206\\_Toolbox%20FR\\_LR.pdf](https://eucpn.org/sites/default/files/document/files/2206_Toolbox%20FR_LR.pdf) Viitattu 21.3.2023.
- Hall, Stuart 1997. Representation: Cultural Representations and Signifying Practices. London: SAGE Publications.
- Hakkarainen, Louna (2019) Digitaalinen väkivalta parisuhteessa ja sen jälkeen. Opas väkivallan kokijalle, ammattilaiselle ja läheiselle. Tallinna: K-Print.
- Hietajärvi, Lauri & Matikainen, Janne 2021: Sosiaalinen media on vuorovaikutusta tukeva ympäristö. Teoksessa Tiedeneuvonnan kehittämishanke Sofi (toim.): Ilmiökartta: digitaalisen median vaikutukset lapsiin, nuoriin ja ikäihmisiin. 42–46.
- Honkatukia, Päivi & Kivivuori, Janne (2006) *Nuorisoriikollisuus : määrä, syyt ja kontrolli*. Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos.
- \*Huber, Antoinette Raffaella (2023) Image-Based Sexual Abuse: Online Communities and the Broader Misogynistic Landscape. *The British Journal of Criminology* 63 (4) 967–983
- \*Husso, Marita, Piippo, Sisko, Houtsonen, Jarmo, Mela, Marianne, Tihveräinen, Sonja, Haapanen, Jasmina, Hakkarainen, Louna & Knihtilä, Anna (2023) Naisiin kohdistuvaan digitaaliseen väkivaltaan puuttumisen haasteet poliisin työssä, rikosprosessissa ja tukipalveluissa
- \*Irwin-Rogers, Keir & Pinkney, Craig (2017) Social Media as a Catalyst and Trigger for Youth Violence. Catch22. <https://www.eugangs.eu/pdf/05012017/Catch22-Report.pdf>
- Jäntti, Mari (2023) Tutkijat: Kaikkea nykyistä true crimea ei pitäisi julkaista. Yle 20.5.2023 <https://yle.fi/a/74-20031303> Viitattu 9.4.2024
- Kaakinen, Markus & Näsi, Matti (2021) Nuorisoriikollisuuden esiintyvyys ja tekomäärät Suomessa 1995-2020. *Kriminologia* (1) <https://doi.org/10.54332/krim.109017> Viitattu 16.4.2024
- Kaakinen, Markus & Näsi, Matti (2021) Nuorisoriikollisuus. Teoksessa Ilari Koltola (toim.), *Rikollisuustilanne 2020: rikollisuuskehitys tilastojen ja tutkimusten valossa*. Katsauksia 49/2021. Helsinki: Helsingin yliopisto, kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti, 179–198. <http://hdl.handle.net/10138/337259> Viitattu 12.4.2024
- Kallio, Tomi (2006) Laadullinen review -tutkimus metodina ja yhteiskuntatieteellisenä lähestymistapana. *Hallinnon tutkimus* 25 (2), 18–28.
- Kivivuori, Janne Kustaa Antinpoika, Aaltonen, Mikko, Näsi, Matti Johannes, Suonpää, Karoliina Eeva-Maria, & Danielsson, Petri (2018) *Kriminologia: Rikollisuus ja kontrolli muuttuvassa yhteiskunnassa*. Gaudeamus
- Kivivuori, Janne (2013) *Rikollisuuden syyt*. Vantaa: Nemo

- Kuutti, Kari (2021) Ihminen, tietotekniikka, yhteiskunta; välittyneen teknologiasuhteen luonnostelua. Teoksessa Laakkonen, Mika (toim.) Informaatioteknologian filosofia, etiikka ja digitalisoitunut yhteiskunta. Jyväskylä: SoPhi 146  
[https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/78647/SoPhi\\_146\\_JYX.pdf?sequence=4&isAllowed=y](https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/78647/SoPhi_146_JYX.pdf?sequence=4&isAllowed=y) Viitattu 17.3.2024
- \*Laine, Sofia, Kauppinen, Eila, Malm, Karla, & Hoikkala, Tomi (2023) Nuoruus korona-ajan kaupungissa: tutkimus nuorten vapaa-ajasta, jalkautuvasta nuorisotyöstä ja huolikaumasta. Nuorisotutkimusseura.
- Mannerheimin Lastensuojeluliitto (2022) Sosiaalisen median palveluista ja sovelluksia. <https://www.mll.fi/vanhemmille/tietoa-lapsiperheen-elamasta/lapset-ja-media/lapsi-sosiaalisessa-mediassa/sosiaalisen-median-palveluita-ja-sovelluksia/> Viitattu 22.4.2024
- \*Mielityinen, Laura, Hautamäki, Sari, Hakala, Venla, & Ellonen, Noora (2024) *Lapsiuhritutkimus 2022* [Data set]. Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto.
- Monica, Koehn & Okan, Ceylan & Jonason Peter (2019) A Primer on the Dark Triad Traits. *Personality Psychology in Australia* Volume 71 (1)  
<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1111/ajpy.12198> Viitattu 10.4.2024
- \*Morselli, Carlo & Décary-Héту (2013) Crime facilitation purposes of social networking sites: A review and analysis of the ‘cyberbanging’ phenomenon. *Small Wars & Insurgencies* 24 (1) 152-170. <https://doi.org/10.1080/09592318.2013.740232>
- Moscovici, Serge (1961) *Étude de la représentation sociale de la psychanalyse*. Paris: Presses universitaires de France.
- Niemistö, Elina (2021) Poliisi kertoo useista koulu-uhkauksista Pohjanmaan alueella-taustalla Tiktok-haaste. Yle 3.12.2021 <https://yle.fi/a/3-12215333> Viitattu 16.4.2024
- \*Lauger, Timothy & Densley, James (2018) Broadcasting Badness: Violence, Identity, and Performance in the Online Gang Rap Scene. *Justice Quarterly* 35 (5)  
<https://doi.org/10.1080/07418825.2017.1341542>
- Lastensuojelulaki 417/2007
- Lundell, Tiina (2024) Miksi lapsien ahdistelijoita somessa ei saada kiinni? Poliisin mukaan tietoja somepalveluilta voi joutua odottamaan vuosia. Yle 21.3.2024. MOT-toimitus <https://yle.fi/a/74-20080207>
- Loeber, Rolf & Farrington, David & Hipwell, Alison & Stepp, Stephanie & Pardini, Dustin & Ahonen, Lia (2015) Constancy and Change in the Prevalence and Frequency of Offending When Based on Longitudinal Self-reports or Official Records: Comparisons by Gender, Race, and Crime Type. *Journal of Developmental and Life-Course Criminology*, 1:2, 150–168.
- \*Patton, Desmond Upton & Leonard, Patrick & Elasser, Caitlin (2019) What’s a Threat on Social Media? How Black and Latino Chicago Young Men Define and Navigate Threats Online. *Youth & Society* 51 (6) 756-772

- \*Patton, Desmond Upton & Eschmann, Robert & Butler, Dirk (2013) Internet banging: New trends in social media, gang violence, masculinity and hip hop. *Computers in Human Behavior*, 29(5), A54–A59. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2012.12.035>
- Pekkarinen, Elina (2015) Stadilaispojat, rikokset ja lastensuojelu: viisi tapaustutkimusta kuudelta vuosikymmeneltä. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto.
- Pelastakaa Lapset ry (2024) Tietoa ekstremismistä. <https://www.pelastakaalapset.fi/tyomme/mita-temme/lasten-suojeleminen/ekstremismia-ennaltaehkaiseva-tyo/tietoa-ekstremismista/> Viitattu 19.4.2024
- Pirkola, Sami (2024) Psykiatria ja mielenterveys. Mielenterveys ilmiönä. Tampereen yliopisto, Tampere.
- Portman, Anneli (2024) Ammattilaiset koulu- ja nuorisoväkivallan suitsijoina: tunnista, kohtaa ja tue. Väkivaltatyön messut 19.-20.3.2024, Tampereen yliopisto, Tampere.
- Prensky, Marc. 2001. Digital natives, digital immigrants. *On the Horizon* (MCB University Press, 9(5)
- Rikander, Henri & Sutela, Mika & Rikander, Salla (2023) Alaikäisten rikollisuudesta ja katujengeistä. *Edilex* 2023/17 [www.edilex.fi/artikkelit/30355](http://www.edilex.fi/artikkelit/30355) Viitattu 1.4.2024
- Rikoslaki 39/1889
- Ristikari, Tiina & Keski-Säntti, Markus & Sutela, Elina & Haapakorva, Pasi & Kiilakoski, Tomi & Pekkarinen, Elina & Kääriälä, Antti Juhani & Aaltonen, Mikko & Huotari, Tiina & Merikukka, Marko & Salo, Jarmo & Juutinen, Aapo & Pesonen-Smith, Anna & Gissler, Mika (2018) Suomi lasten kasvuympäristönä: Kahdeksantoista vuoden seuranta 1997 syntyneistä. Raportti. Nuorisotutkimusseura 210. THL [https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/137104/URN ISBN 978-952-343-152-2.pdf?sequence=1&isAllowed=y](https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/137104/URN%20ISBN%20978-952-343-152-2.pdf?sequence=1&isAllowed=y) Viitattu 3.4.2024
- Seppänen, Janne. 2005. Visuaalinen kulttuuri: teoriaa ja metodeja mediakuvan tulkitsijalle. Tampere: Vastapaino.
- \*Storrod, Michelle & Densley, James (2017) “Going viral” and “Going country”: the expressive and instrumental activities of street gangs on social media. *Journal of Youth Studies*, 20(6), 677–696. <https://doi.org/10.1080/13676261.2016.1260694>
- Tanner, Niina & Radwan, Rami & Korhonen, Helmi & Mustonen, Terhi 2020: Sosiaalinen media, ongelmallinen sosiaalisen median käyttö ja someriippuvuus. Sosiaalipedagogiikan säätiö. Helsinki.

Talasterä, Johanna & Korpela, Emilia (2024) Vantaan kouluampumisesta liikkuu väärää tietoa somessa-sen levittäminen voi olla rikos, joka satuttaa uhreja lisää. Yle 3.4.2024 <https://yle.fi/a/74-20081921> Viitattu 2.4.2024

Tarvainen, Merja (2021) Narratiivinen Sosiaalityö – Kuvaileva Kirjallisuuskatsaus. Janus 29 (4), 332–348.

TENK (2012) Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. Tutkimuseettisen tiedekunnan ohje. Helsinki: Tutkimuseettinen neuvottelukunta. [https://tenk.fi/sites/default/files/2023-03/HTK-ohje\\_2023.pdf](https://tenk.fi/sites/default/files/2023-03/HTK-ohje_2023.pdf) Viitattu 4.4.2024

Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli (2018) Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi. <https://www.ellibslibrary.com/reader/9789520400118> Viitattu 1.4.2024

Turtola, Kati (2021) Tiktokin sisältö voi olla aikuisellekin rankkaa katsottavaa- koululaiset uskovat, että vaarallisia haasteita tehdään ryhmäpaineen takia. Yle 13.10.2021. <https://yle.fi/a/3-12140219> Viitattu 13.4.2024.

Vanha-Majamaa, Anton (2024) Analyysi: Andrew Tate -dokumentti kannattaa katsoa, jos omasta perheestä löytyy poikia. Yle 8.4.2024 <https://yle.fi/a/74-20082279> Viitattu 13.4.2024

Vanucci, Anna & McCauley Ohannessian, Christine (2019) Social media use subgroups differentially predict psychosocial well-being during early adolescence. *Journal of outh and adolescence* 48(8), 1469–1493

Vilka, Hanna (2023) Kirjallisuuskatsaus metodina, opinnäytetyön osana ja tekstilajina. Art House.

## LIITE 1. YHTEENVETO AINEISTO ARTIKKELEISTA

	Tutkimuksen tekijät ja julkaisutiedot	Tutkimusmenetelmä ja kohdema	Tutkimuksen tavoite	Sosiaalisen median alusta
1.	Dmello, Jared, & Bichler, Gisella (2020) Assessing the impact of civil gang injunctions on the use of online media by criminal street gangs. <i>International Journal of Cyber Criminology</i> , 14(1), 44–62. <a href="https://doi.org/10.5281/zenodo.3739876">https://doi.org/10.5281/zenodo.3739876</a>	Menetelmä: Kvantitatiivinen  Kohdema: Yhdysvallat	Tavoite: Tutkia katujen sosiaaliseen median lataamien sisältöjen MSV arvoa.	Alusta: Youtube
2.	Huber, Antoinette Raffaella (2023) Image-Based Sexual Abuse:	Menetelmä: Kvantitatiivinen Kohdema: Kansainvälinen	Tavoite: Tutkia seksuaaliväkivallan laittomien	Alusta: Myex.com ja AnonIB

	Online Communities and the Broader Miso-gynistic Landscape. The British Journal of Criminology 63 (4) 967-983		kuvien jakajien motiiveja sekä misogynistista verkkokulttuuria.	
3.	Husso, Marita, Piippo, Sisko, Houtsonen, Jarmo, Mela, Marianne, Tihveräinen, Sonja, Haapanen, Jasmina, Hakkarainen, Louna & Knihtilä, Anna (2023) Naisiin kohdistuvaan digitaaliseen väkivaltaan puuttumisen haasteet poliisin työssä, rikosprosessissa ja tukipalveluissa	Menetelmä: Mixed Methods (MMR) Kohdema: Suomi	Tavoite: Tarkastella digitaaliseen väkivaltaan puuttumisen haasteita ja mahdollisuuksia poliisin työssä, rikosprosessissa ja tukipalveluissa.	Alusta: Tekoälyteknologia sekä nimeiltä mainitsemattomat verkko-yhteisöpalvelut
4.	Irwin-Rogers, Keir & Pinkney, Craig (2017) Social Media as a Catalyst and Trigger for Youth Violence. Catch22 <a href="https://www.eu-gangs.eu/pdf/05012017/Catch22-Report.pdf">https://www.eu-gangs.eu/pdf/05012017/Catch22-Report.pdf</a>	Menetelmä: Mixed Methods Research (MMR) Kohdema: Kansainvälinen sekä yksityiskohtaisemmin Iso-Britannia	Tavoite: Tutkia nuorten sosiaalisen median käytön yhteyttä kasvokkain tapahtuviin väkivaltaisiin tekoihin.	Alusta: Twitter, YouTube, Snapchat, Instagram ja Periscope
5.	Laine, Sofia, Kauppinen, Eila, Malm, Karla, & Hoikkala, Tomi (2023) Nuoruus korona-ajan kaupungissa : tutkimus nuorten vapaa-ajasta, jalkautuvasta nuorisotyöstä ja huolikaumista. Nuorisotutkimusseura.	Menetelmä: Mixed Methods Research (MMR) Kohdema: Suomi	Tutkimustavoite: millaisia merkityksiä roadmanin hahmo saa 2020-luvun Suomessa ja millaisia tulkinnallisia kamppailuja sen ympärillä käydään? Miten mediassa tehdyt havainnot suhteutuu todellisuuteen?	Alusta: Sosiaalisen median alustojen nimeä ei mainittu.
6.	Lauger, Timothy & Densley, James (2018) Broadcasting Badness: Violence, Identity, and Performance in the Online Gang Rap Scene. Justice Quarterly 35 (5)	Menetelmä: Kvantitatiivinen Kohdema: Yhdysvallat	Tavoite: Tutkia katujengien ja katujengien jäsenten internetin käyttöä sekä miten katuelämä esitetään underground-rap-musiikissa.	Alusta: Youtube

	<a href="https://doi.org/10.1080/07418825.2017.1341542">https://doi.org/10.1080/07418825.2017.1341542</a>			
7.	Mandau, M. B. H. (2021). "Snaps", "screenshots", and self-blame: A qualitative study of image-based sexual abuse victimization among adolescent Danish girls. <i>Journal of Children and Media</i> , 15(3), 431–447. <a href="https://doi.org/10.1080/17482798.2020.1848892">https://doi.org/10.1080/17482798.2020.1848892</a>	Menetelmä: Mixed Methods (MMR) Kohdema: Tanska	Tavoite: Tutkia nuoria naisia, jotka ovat joutuneet kuvavälitteisen seksuaalisen hyväksikäytön kohteeksi digitaalisissa ympäristöissä sekä uhrin ominaispiirteitä.	Alusta: Snapchat
8.	Mielityinen, Laura, Hautamäki, Sari, Hakala, Venla, & Ellonen, Noora (2024). Lapsiuhritutkimus 2022 [Data set]. Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto.	Menetelmä: kvantitatiivinen Kohdema: Suomi	Tavoite: selvittää kudes- ja yhdeksäsluokkalaisten lasten ja nuorten väkivaltakokemusten yleisyyttä sekä niiden muutoksia viimeisten 34 vuoden aikana.	Alusta: Sosiaalisen median alustojen nimeä ei mainittu.
9.	Morselli, Carlo & Décarry-Héty (2013) Crime facilitation purposes of social networking sites: A review and analysis of the 'cyberbanging' phenomenon. <i>Small Wars &amp; Insurgencies</i> 24 (1) 152-170. <a href="https://doi.org/10.1080/09592318.2013.740232">https://doi.org/10.1080/09592318.2013.740232</a>	Menetelmä: Mixed Methods Research (MMR) Kohdema: kansainvälinen	Tavoite: Tutkia ovatko katujengit kääntyneet sosiaalisen media puoleen.	Alusta: Twitter, Facebook, Wikipedia ja MySpace
10.	Patton, Desmond Upton, Leonard, Patrick & Elasser, Caitlin (2019) What's a Threat on Social Media? How Black and Latino Chicago Young Men Define and Navigate Threats Online. <i>Youth &amp; Society</i> 51 (6) 756-772	Menetelmä: Kvalitatiivinen Kohdema: Yhdysvallat	Tavoite: Tutkia miten nuoret, jotka tulevat alueilta, joissa on paljon väkivaltaa käsitteellistää uhkia sosiaalisessa mediassa	Alusta: Facebook ja Twitter

	<a href="https://doi.org/10.1177/0044118X17720325">https://doi.org/10.1177/0044118X17720325</a>			
11.	Patton, Desmond Upton, Eschmann, Robert & Butler, Dirk (2013) Internet banging: New trends in social media, gang violence, masculinity and hip hop. <i>Computers in Human Behavior</i> , 29(5), A54–A59. <a href="https://doi.org/10.1016/j.chb.2012.12.035">https://doi.org/10.1016/j.chb.2012.12.035</a>	Menetelmä: Mixed Methods Research (MMR) Kohdema: Yhdysvallat	Tutkimustehtävä: Tutkia millaisiin mekanismeihin ja prosesseihin jengiväkivalta internetissä kytkeytyy, millaisia esi-tyksiä hiphop antaa sekä miten urbaani maskuliinisuus näkyy sosiaalisessa mediassa.	Alusta: Youtube, Twitter, Facebook & MySpace
12.	Storrod, Michelle & Densley, James (2017) “Going viral” and “Going country”: the expressive and instrumental activities of street gangs on social media. <i>Journal of Youth Studies</i> , 20(6), 677–696. <a href="https://doi.org/10.1080/13676261.2016.1260694">https://doi.org/10.1080/13676261.2016.1260694</a>	Menetelmä: Mixed Methods Research (MMR) Kohdema: Kansainvälinen sekä yksityiskohtaisemmin Iso-Britannia	Tavoite: Selvittää miten instrumentaalinen ja ekspressiivinen väkivalta näkyy rikollisten käytöksessä	Alusta: Youtube, WhatsApp, Twitter, Snapchat, Instagram, Vine-video

## LIITE 2. SOSIAALISEN MEDIAN YHTEISÖPALVELUT

Alusta:	Määritelmä:
WhatsApp	Pikaviestinpalvelu, jolla pystyy viestittelemään, luomaan ryhmäkeskusteluja, lähettämään kuvia, videoita, ääniviestejä, soittaa, puhumaan videopuheluita sekä jakamaan oman sijainnin GPS:n tai netin välityksellä.
Twitter nykyinen X	Mikroblogipalvelu, jossa käyttäjät pystyvät lähettämään lyhyitä viestejä eli twiitteja seuraajilleen ja seurata toisten käyttäjien twiitteja. Palvelussa oletusarvona on, että twiitit ovat kaikkien nähtävillä mutta oman tilin twiitteja pystyy myös suojaamaan. Luku-oikeuden saa suojattuihin twiitteihin, kun henkilö on hyväksynyt sinut tilin seuraajaksi. Yksityisviestit, kuvat, linkit, näkemykset, oma sijainti ja videot ovat yleisin Twitter käyttäjien jakama sisältö.

Facebook	Sivusto, jonka välityksellä ystäviksi valittujen henkilöiden kanssa pystyy viestitteleeseen sekä jakamaan kuvia ja videoita. Facebookissa pystyy liittymään erilasiin yhteisöihin ja ryhmiin. Jokaisella on oma profiili, jossa julkaistut asiat näkyvät. Asetuksista käyttäjä pystyy valikoimaan, kenelle oma profiili julkaisuineen näkyy.
Snapchat	Kuvaviestipalvelu ja mobiilisovellus, jonka kautta jaetaan ”snäppejä” eli kuvia ja videoita. Kuvia ja videoita pystytään muokkaamaan laajasti. Niihin pystytään lisäämään tekstiä, filttäreitä, gifejä (liikkuvia kuvia) ja lähettämään ne yhdelle tai usealle ihmisille samaan aikaan. My Storin voi lisätä kaikkien nähtävillä kuvia. Kuvan ottaja pystyy määrittämään ajan, kuinka kauan vastaanottaja näkee kuvaa. Lähettäjä voi tallentaa snäppinsä omaan galleriaan. Ruutukaappauksen avulla tai kuvaamalla näyttöä toisella laitteella voi muiden laitaman snäpin tallentaa. Ruutukaappauksista tulee aina ilmoitus kuvan omistajalle. Alkuperäinen idea perustuu reaaliaikaisille julkaisuille.
TikTok	TikTokissa voi tehdä lyhyitä videoita mistä vain. Videoihin pystyy lisäämään musiikkia. Videot voivat olla haasteita, tanssia, urheilua, arkipäiviä (vlogeja) ja sketsejä. TikTokissa videot ja trendit voivat levitä viraaliksi nopeasti ja saada suuren yleisön. TikTokin algoritmit suosittelevat käyttäjälle videoita aiempien katselujen perusteella.
YouTube	Videopalvelu, johon käyttäjät voivat lisätä omalle kanavalleen videoita sekä katsoa ja kommentoida muiden käyttäjien videoita. YouTubessa voi myös tehdä live-videoita eli striimata.
Instagram	Kuvakanava, jossa käyttäjät jakavat kuvia ja videoita sekä kommentoivat ja tykkäävät toistensa sisällöstä. Julkaisuihin voidaan merkitä sijainti, toisia henkilöitä sekä jakaa julkaisuja toisiin sosiaalisen median alustoihin. #-merkillä merkittyjen sanojen avulla käyttäjät löytävät kuvia ja videoita erilaisista aiheista. Instagram Storit ovat lyhyitä videoita ja kuvia, joita käyttäjät jakavat profiileihinsa, jotka poistuvat vuorokauden kuluttua. Instagramissa on pika- viestimahdollisuus (Direct). (esim. Mannerheimin Lastensuojeluliitto 2022.)
Myex.com	Verkkosivusto alusta, joka on tehty alastonsävytteisten kuvien jakamiseen (esim. Huber 2023).
AnonIB	Anonyymi kuvapalsta, johon käyttäjät jakavat seksuaalissävytteisiä kuvia (mt. 2023).